

บท สันทนาธรรม

(The Buddha Talk)

พระมหาทวิ ฐานวโร

B.A., Ph.D.

เกี่ยวกับผู้เขียน

ประวัติ/หน้าที่การศึกษา:

- ๒ พระมหาวิ ฐานวโร
- ๒ อาจารย์ประจำโครงการขยายห้องเรียน
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
จังหวัดพิษณุโลก
- ๒ เปรียญธรรม ๕ ประโยค
- ๒ พธ.บ. สาขาภาษาอังกฤษ
- ๒ พธ.ม. สาขาปรัชญา
- ๒ Ph.D. สาขาปรัชญา

งานเขียน :

- ๔ ธรรมภาคภาษาอังกฤษ
- ๔ ธรรมนิเทศ
- ๔ คำอุปมาธรรมในพระไตรปิฎก
- ๔ คู่มือทำวัตรสวดมนต์ 4 ภาษา
- ๔ ตรรกศาสตร์เบื้องต้น
- ๔ 250 คติธรรม
- ๔ พุทธปรัชญาเถรวาท 2

๖ ๘ ๙ เอกลักษณ์เมืองพิษณุโลก

พระพุทธชินราชงามเลิศ
ถิ่นกำเนิดพระนเรศวร
สองฝั่งน่านล้วนเรือนแพ
หวานฉ่ำแท้งกล้วยตาก
ถ้ำและน้ำตกหลากตระการตา

The beauty of Buddhajinaraja

The birthplace of King Naresuan

A boathouse in the two sides of Nan River

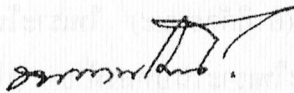
The honey sweet of dried banana

The variety of caves and waterfalls

คำปรารภ

การสร้างความคิดจนกระทั่งตีพิมพ์ออกเป็นแบบฉบับให้คนอื่นได้ศึกษานั้น เป็นความคิดที่ดั่งฟังชัด มีผลให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้า เป็นคำตอบให้กับตนเองและคนอื่น เป็นบทสะท้อนความคิดจากเหตุการณ์ต่าง ให้เกิดสติ นับได้ว่าเป็นความคิดที่มีชีวิตอยู่ทุกเมื่อ

จึงเห็นว่าพระสูตรต่าง ๆ โดยเฉพาะพระธรรมจักกัปปวัตตนสูตร ควรจะได้แปลเป็นภาษาต่าง ๆ ที่ขาดไม่ได้คือภาษาอังกฤษ จึงได้แนะนำให้ พระมหา ดร. ทวี ฐานวโร เรียบเรียงขึ้น เพื่อเป็นคู่มือและตำราให้กับผู้ใคร่ใฝ่รู้ตลอดทั้งเผยแผ่ให้กับชาวต่างชาติที่มากราบไหว้พระพุทธรชินราชด้วย จึงขออนุโมทนาในความพยายามและสนับสนุนจัดพิมพ์และเผยแผ่ต่อไป

(พระเทพรัตนกวี)

เจ้าอาวาสวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ

อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

คำนำ

หนังสือบทสนทนาธรรมฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาหลักธรรมจากพระสูตรที่สำคัญทั้ง 5 สูตร ซึ่งเป็นบทสนทนาที่ทรงบงศ์แห่งการแสดงธรรมที่ประกอบด้วย เหตุที่ปรารภ บุคคลที่เป็นต้นเรื่อง พร้อมด้วยผลที่จะได้รับการกระทำของบุคคลนั้นตลอดทั้งแนวทางแก้ไข ยิ่งไปกว่านั้น ทำให้รู้ถึงพุทธวิธีเทศนาในการใช้คำอรัมภบท เนื้อเรื่องและบทลงท้ายของการแสดงสูตรแต่ละสูตรด้วย

ในการสนทนาธรรมแต่ละเรื่องของพระพุทธเจ้านั้น นอกจากเน้นการเดินเรื่องไปตามวาระจิตของผู้ฟังแล้วยังให้ความสำคัญในเรื่องภาษาอีกด้วย จะเห็นได้ชัดจากการที่พระพุทธองค์ให้อุคคมนตรีการเผยแผ่ศาสนาแก่พระอรหันตสาวกที่จะออกประกาศศาสนาที่ปาอิสิปตนมฤคทายวัน เมืองสาธนาถ กรุงพาราณสี ประเทศอินเดียด้วยปฐมพจน์ที่ว่า ภิกษุทั้งหลายพวกเธอจงจาริกไปแสดงธรรมเพื่อประโยชน์ เพื่อความสุขและเพื่อสังคมสงเคราะห์แก่คนหมู่มาก จึงแสดงธรรมด้วยภาษาที่ไพเราะในเบื้องต้น (อาทิกถยานะ) ไพเราะในตอนกลางที่เป็นเนื้อหา (มัชฌกถยานะ) และไพเราะในบทลงท้าย (ปริโยสานกถยานะ)

อนึ่ง หนังสือนี้ ได้เล็งเห็นความสะดวกของผู้ศึกษาให้ได้ศึกษาทั่วถึงชาวต่างชาติด้วย จึงแปลเป็น 4 ภาษา หวังว่าผู้ใคร่รู้จะพึงศึกษาพุทธวิธีแสดงธรรม สาระธรรม และแบบอย่างได้จากพระสูตรทั้ง 5 นี้

พระมหาวิฐานวโร

กันยายน 2547

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำปรารภ	
คำนำ	
คำอารัมภบท	1
บท ธรรมจักกัปปวัตตนสูตร	5
บท อนัตตลักขณสูตร	32
บท อาทิตตปริยายสูตร	57
บท มงคลสูตร	77
บท เมตตสูตร	86

ชื่อหนังสือ: บท สอนธรรม (The Buddha Talk)

ผู้เรียบเรียง: พระมหาทวี สุานวโร (ดร.)

ลิขสิทธิ์เป็นของผู้เรียบเรียง

พิมพ์เมื่อ : กันยายน 2547

พิมพ์ครั้งที่ 1 จำนวน 1500 เล่ม

พิมพ์ที่ : รัตนสุวรรณการพิมพ์ 3

30-31 ถนนพญาลีไท อ.เมือง จ.พิษณุโลก

โทร. Fax 0-5525-8101

คำอารัมภบท / Introduction

จุดประสงค์ที่นำพระสูตรทั้ง 5 เรื่องมาบรรจุศึกษาก็เพื่อให้ได้รู้สาระธรรมจากต้นฉบับจริง ๆ รวมทั้งวิธีการแสดงธรรม และเทคนิคการประกาศธรรม ให้มีความไพเราะในเบื้องต้น ท่ามกลาง และที่สุดของพระพุทธเจ้า

The aim of education in the five discourses in order to learn the original Dhamma including how to present Dhamma and how to proclaim the Dhamma, excellent in the beginning, in the middle and in the end of the Buddha.

ทำไมจึงจัดให้เป็นพระสูตรที่สำคัญที่สุด ก็เนื่องจากว่า พระสูตรเหล่านี้ เป็นต้นกำเนิดหรือทำให้เกิดหลักเกณฑ์ทางศีลธรรมหลายอย่างทั้งสำคัญและจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน อีกประการหนึ่ง พระสูตรเหล่านี้ เป็นมาตรฐานแห่งธรรมที่ละเอียดดีมาก ถือได้ว่าเป็นแหล่งรวมหลักคำสอนของพระพุทธเจ้า ผู้ศึกษาไม่ใช่เพียงแต่จะได้สาระธรรมเท่านั้น หากแต่ได้ศัพท์ธรรมภาษาอังกฤษอีกด้วย พระสูตรดังกล่าวมีชื่อ ดังนี้

Why are the great discourses ? Because these are the first origins of many moral codes both important and necessary for a daily way of life. On the other hand, these discourses are the detailed standard of Dhamma and are regarded as the central code of the Buddha's teachings. A student gets the idea of these discourses, not

only in the essence of the Dhamma, but also in Buddhist technical terms of English. These discourses are named thus:-

1. พระสูตรชื่อ ชัมมจักกัปปวัตตนสูตร

The discourse on Setting in Motion the Wheel of Truth

(Dhammacakkappavattana-sutta)

2. พระสูตรชื่อ อนัตตลักขณสูตร

The discourse on Selflessness (Anattalakkhaṇa-sutta)

3. พระสูตรชื่อ อาทิตตปริยายสูตร

The discourse on Fire (Ādittapariyāya-sutta)

4. พระสูตรชื่อ มงคลสูตร

The discourse on Blessings (Maṅgala-sutta)

5. พระสูตรชื่อ เมตตสูตร

The discourse on Loving Kindness (Metta-sutta)

เพราะเหตุว่า พระสูตรทั้ง 5 นี้ ถือได้ว่าเป็นพระสูตรที่ยิ่งใหญ่ และเป็นต้นกำเนิดสร้างเมฆบพิศุธรรม อีกประการหนึ่ง เราจะได้รับประโยชน์จากการศึกษาความหมายของสูตรเหล่านี้เป็นชุด ๆ หรือ ประโยค มากกว่าที่จะได้รับเป็นคำ ๆ และถือว่าเป็นท้องเรื่องอธิบาย สันนิษฐานธรรมหลัก ๆ ได้เป็นอย่างดี ในการนี้ ผู้เขียนได้เรียบเรียงและ แปลเป็น 4 ภาษา กล่าวคือ ภาษาบาลี ภาษาโรมัน ภาษาอังกฤษ และ ภาษาไทย เพื่อสะดวกแก่ผู้ศึกษาชนชาติต่าง ๆ ต่อไป

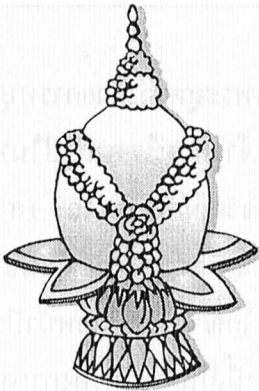
Therefore, the five discourses are considered to be the great origins of the moral code. In other words, we will get benefit from the learning the meanings of these discourses rather than just the meanings of words and sentences in the form of vocabulary. These are also regarded as details of the main teachings of the Buddha. Hence, I have translated the discourses into 4 languages, namely: Pālī, Roman, English and Thai. And these discourses are discussed as follows:-

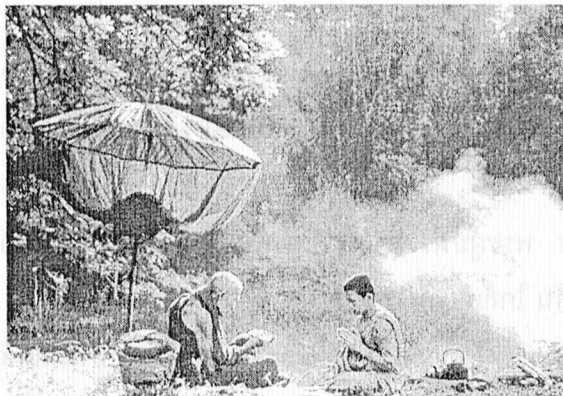
ส่วนนำ ชัมมจักกัปปวัตตนสูตร

ชัมมจักกัปปวัตตนสูตร เป็นพระสูตรว่าด้วยการหมนวงจักรแห่งพระธรรมคือคำสอนของพระพุทธเจ้าให้แผ่ไพศาลไปในหลายพื้นที่ พระพุทธเจ้าแสดงพระสูตรนี้แก่ปัญจวัคคีย์ที่สารนาถ (สวนกวาง) ใกล้เมืองพาราณสี ประเทศอินเดีย ในวันเพ็ญ 15 ค่ำ เดือนอาสาฬหะ เป็นพระสูตรให้กำเนิดพระสงฆ์ คือฤาษีโกณฑัญญะ หัวหน้าปัญจวัคคีย์ ได้ดวงตาเห็นธรรม จึงถือว่าบทเทศนานี้เป็นการรับรองการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าและโกณฑัญญะขอบวชเป็นพระสงฆ์สาวกองค์แรกในพระพุทธศาสนา ฉะนั้น เราจึงพูดได้ว่า พระสงฆ์สาวกนี้เป็นผลสำเร็จจากการตรัสรู้และการแสดงปฐมเทศนาของพระพุทธเจ้าโดยแท้

This discourse was preached by the Buddha to a group of five ascetics at Deer Park near Bārāṇasī of India, on full moon day, Aṣāḷaha lunar month and this sermon was the origin of the saṅgha: -

the disciple of the Buddha who arose after this sermon. One of the five ascetics was Koṇḍanna who as a head of a group that received the vision of Dhamma. This sermon has been regarded as the path and proof of the Buddha's enlightenment. And then, Koṇḍanna requests to be a bhikkhu (monk) in the Buddha's religion. Therefore, we can say that the five ascetics are the sign of successfulness from the Buddha's enlightenment and the first sermon.

บท ธรรมะจักกัปปะวัตตะนะสูตร¹

Dhammacakkappavattana-sutta

The discourse on Setting in Motion the Wheel of Truth

พระสูตรว่าด้วยเรื่อง การหมุนวงจักรแห่งธรรม

■ เอวัมเม สุตังฯ

■ Evamme Sutam¹

■ Thus have I heard :-

■ ข้าพเจ้าได้สดับมาแล้วอย่างนี้ว่า

¹ ต.ม.19/1664-73/498-501.

■ เอ็ง สะมะยัง ะคะวา พาราณสียัง วิหาระติ อีสิปะตะเน

มิคะทายา

■ Ekam̐ Samayam̐ Bhagavā Baraṇasiyam̐ Viharati Isipatane Migadāye^๑

■ The Blessed One was once living in the Deer Park at Isipatana near Baraṇasī.

■ สมัยหนึ่ง พระผู้มีพระภาคเจ้าประทับอยู่ ณ สวนกวาง ป่าอิสิปตะนัมฤคทายวัน ใกล้เมืองพาราณสี

■ ตัตตะระ โข ะคะวา ปัญจะวัคคิเย ภิกขุ อามันตสิ^๑

■ Tattra Kho Bhagavā Pañcavaggiye Bhikkhū Āmantesi^๑

■ There, Bhagavā addressed the group of five bhikkhus:

■ ณ ที่นั้นแล พระผู้มีพระภาคได้ตรัสแก่ภิกษุปัญจวัคคีย์ว่า

■ เทวเม ภิกขเว อันตา ปัพพะชิตะเน นะ เสวิตัพพา โย จายัง

กามะสุ กามะสุขัลลิกานุโยโค หีโน คัมโม โปลูชะนิกอ อะนะริโย

อะนัตตะสังญหิตะโย จายัง อัตตะกิลมะธานุโยโค ทุกโข อะนะริโย

อะนัตตะสังญหิตะโย

■ Dveme Bhikkhave Antā Pabbajitena Na Sevitaḍḍha Yo Cāyam̐

Kāmesu Kāmasukhallikanuyogo Hīno Kammo Pothujjaniko

Anariyo Anattasāṇhito Yo Cāyam̐ Attakilamathanuyogo Dukkho

Anariyo Anattasāṇhito^๑

■ Bhikkhus, these two extreme ways ought not to be practiced

by who have gone forth from the household life. What are the two ?

There is devotion to the indulgence of sense-pleasures, which is low, common, the way of ordinary people, unworthy and unprofitable.

And there is devotion to self-mortification, which is painful, unworthy and unprofitable.

■ ภิกษุทั้งหลาย การปฏิบัติอย่างยิ่งยวด 2 อย่างนี้ บรรพชิตควรหลีกเลี่ยง การปฏิบัติ อย่างยิ่งยวด 2 นั้นเป็นไฉน ? ประการที่ 1 คือ การประกอบ ตนให้พัวพันด้วยกามสุข ซึ่งเป็นของต่ำ เป็นของชาวบ้าน เป็นของ ปุถุชน ไม่ประเสริฐ ไม่ประกอบด้วยประโยชน์ ประการที่ 2 คือ การปฏิบัติด้วยการทรมานตน ซึ่งเป็นทุกข์ ไม่ประเสริฐ ไม่ประกอบ ด้วยประโยชน์

■ เอเต เต ภิกขเว อุโภ อันเต อะนุปะคัมมะ มัชฌิมา
ปะฏิปะทา ตะเถกะเตนะ อะภิสัมพุทธา จักขุกระระณี
ญณะกะระณี อุปะสมะเย อะภิญญายะ สัมโพธายะ
นิพพานายะ สังวัตตะติฯ

■ Ete Te Bhikkhave Ubho Ante Anupagamma
Majjhima Patipada Tathakatena Abhisambuddha
Cakkhukarani Nanakaraṇi Upasamaya Abhinnaaya
Sambodhaya Nibbanaya Samvattati

■ Avoiding both these extreme ways of practice,
the Tathagata has realized the Middle Path:

It (the Path) gives vision, it gives knowledge, and it leads to
calm, to insight, to enlightenment, to Nibbana.

■ ภิกษุทั้งหลาย การหลีกเลี่ยงการปฏิบัติอย่างยิ่งยวด 2 อย่างนี้
เสีย หันมาปฏิบัติที่เป็นสายกลาง ที่พระตถาคตได้ตรัสรู้แล้ว

ข้อปฏิบัติที่เป็นสายกลางนั้น สร้างจักขุ สร้างญาณ เป็นไป
เพื่อสงบระงับ เพื่อความรู้ยิ่ง เพื่อตรัสรู้ เพื่อนิพพาน

■ กะตะมา จะ ธา ภิกขเว มัชฌิมา ปะฏิปะทา

ตะถาคะเตนะ อะภิสัมพุทฺธา จักขุกะระณัณฺเณ ญาณะกะระณัณฺเณ

อุปะสะมาเย อะภินฺเณเย สัมโพธายะ นิพพานายะ สัมวัตตะติฯ

■ Katamā Ca Sā Bhikkhave Majjhima Paṭipadā

Tathāgatena Abhisambuddhā Cakkhukaraṇi Ñāṇakaraṇi

Upasamāya Abhinneya Sambodhaya Nibbānaya Samvattatiฯ

■ And bhikkhus what is that Middle Path....?

the Tathagata has realized it gives vision, it gives knowledge,
and it leads to calm, to insight, to enlightenment, to Nibbana.

■ ภิกขุทั้งหลาย ก็ข้อปฏิบัติที่เป็นสายกลางนั้น เป็นไฉน ?

ที่พระตถาคตตรัสรู้ สร้างจักขุ สร้างญาณ เป็นไปเพื่อสงบระงับ
เพื่อความรู้ยิ่ง เพื่อตรัสรู้ เพื่อนิพพาน

■ อะเยมะเว อะริโย อัฏฐังคิโก มัคโค ฯ

■ Ayameva Ariyo Atthaṅgiko Maggoฯ

■ It is simply the Noble Eightfold Path, namely,

■ ได้แก่อริยมรรคประกอบด้วยองค์ 8 ประการ

■ เสยยะติทััง; สัมมาทิฏฐิ สัมมาสังกัปปो สัมมาวาจา

สัมมากัมมันโต สัมมาอาชีโว สัมมาวายาโม สัมมาสะติ สัมมาสะมาธิฯ

■ Seyyathidam; Sammādiṭṭhi, Sammāsankappo, Sammāvācā,

Sammākammanto, Sammā-ājīvo, Sammāvāyāmo, Sammāsati,

Sammāsamaḍhiฯ

■ Namely ; Right View, Right Thought, Right Speech, Right Action,
Right Livelihood, Right Effort, Right Mindfulness,
Right Concentration.

■ ได้แก่ สัมมาทิฏฐิ สัมมาสังกัปปะ สัมมาวาจา สัมมากัมมันตะ
สัมมาชีวะ สัมมาวายามะ สัมมาสติ และสัมมาสมาธิ

■ อายัง โข สา ภิกขเว มัชฌิมา ปะฏิปะทา ตะธาคะเตนะ

อะภิสัมพุทธา จักขุกระระณิ ญาณะกระระณิ อุปะสะมาเย

อะภิญญาเย สัมโพธายะ นิพพานายะ สังวัตตะติ ฯ

■ Ayam̐ Kho Sā Bhikkhave Majjhima Paṭipadā Tathāgatenā

Abhisambuddhā Cakkhukaraṇi Ñāṇakaraṇi Upasamāya

Abhinñaya Sambodhaya Nibbānaya Samvattati ฯ

■ Bhikkhus, this is the Middle Path realized by the Tathāgata,
which gives vision, which gives knowledge, and which leads
to calm, to insight, to enlightenment, to Nibbāna.

■ ดูกรภิกษุทั้งหลาย องค์ 8 ประการนี้แล เป็นข้อปฏิบัติที่เป็น
สายกลาง ที่พระตถาคตตรัสรู้ สร้างจักขุ สร้างญาณ เป็นไป
เพื่อสงบระงับ เพื่อความรู้ยิ่ง เพื่อตรัสรู้ เพื่อนิพพาน

■ อิทัง โข ปะนะ ภิกขเว ทุกขัง อะริยะสัจจัง ฯ

■ Idam̐ kho Pana Bbhikkhave Dukkham̐ Ariyasaccam̐ ฯ

■ Bhikkhus, the Noble Truth of suffering is thus :-

■ ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ทุกข์ขอรียสัจนี้แล คือ

■ ชาติปี ทุกขา ชะราปี ทุกขา พยาธิปี ทุกขา มะระณัมปี

ทุกขัง โสกะ-ปะริเทวะ-ทุกขะโทมมะนัสสุปายาสาปี ทุกขา

อัปปิเยหิ สัมปะโยโค ทุกโข ปิเยหิ วิปปะโยโค ทุกโข

ยัมปิจันถะ นะ ละภะติ ตัมปิ ทุกขัง

สังจิตเตนะ ปญฺจุปาทานักขันธา ทุกขา ฯ

■ Jātipi Dukkha Jarāpi Dukkha Byāpi Dukkha Maraṇampi

Dukkham Soka-parideva-dukkha-dommanassupāyāsāpi

Dukkha Appiyeḥi Sampayogo Dukkho Piyehi Vippayogo

Dukkho Yampiccham Na Labhati Tampi Dukkham

Saṅkhittena Paṇcuppādānakkhaṇḍa Dukkha ฯ

■ Birth is suffering, Aging is suffering, Sickness is

suffering, death is suffering , sorrow and lamentation, pain,

grief and despair are suffering, association with unpleasant

is suffering, dissociation from the pleasant is suffering, not to

get what one wants is suffering, in brief,

the Five Aggregates of attachment are suffering.

■ ความเกิดก็เป็นทุกข์ ความแก่ก็เป็นทุกข์ ความเจ็บก็เป็นทุกข์

ความตายก็เป็นทุกข์ ความเศร้าโศก ความรำไรรำพัน ความ

ทุกข์โทมนัส ความคับแค้นใจ ก็เป็นทุกข์ การประสบกับสิ่ง

อันไม่เป็นที่รัก ก็เป็นทุกข์ การพรัดพรากจากสิ่งอันเป็นที่รัก

ก็เป็นทุกข์ ปรรณาสังใด ไม่ได้สิ่งนั้น ก็เป็นทุกข์ โดยสรุป

แล้ว ขันธ์ทั้ง 5 ที่ตนยึดติดถือมั่นนั้นแหละเป็นทุกข์

■ อิทัง โข ปะนะ ภิกขะเว ทุกขะสมุทะโย อะริยะสัจจังฯ

■ Idam' Kho Pana Bhikkhave Dukkhasamudayo Ariyasaccam'ฯ

■ The Noble Truth of the origin of suffering is this:-

■ ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็เหตุเกิดแห่งทุกข์นี้แล ได้แก่

■ ยายัง ตัณหา โปโนพพะวิกา นันทิระกะสะพะคะตา

ตัตตระ ตัตตราภินันทิณีฯ

■ Yāyam Taṇhā Ponobbhavikā Nandirāgasahagatā Tattrā

Tattrābhinandini'ฯ

■ It is this thirst which produces re-existence and

re-becoming, bound up with passionate greed.

It find fresh delight now here and now there,

■ ตัณหา มีความอยากเกิดภพใหม่ มีการคลุกเคล้าด้วยความ

กำหนัด มีความเพลิดเพลินพอใจยิ่งนักในอารมณ์นั้น ฯ

■ เสยยะถิทัง; กามะตัณหา ภะวะตัณหา วิภะวะตัณหาฯ

■ Seyyathidam; Kāmatāṇhā, Bhavatāṇhā, Vibhavatāṇhā'ฯ

■ Namely; thirst for sense-pleasures, thirst for existence or becoming, and thirst for non-existence.

■ ได้แก่อัตถะ 3 กล่าวคือ กามตัณหา ภวตัณหา และวิภวตัณหา

■ อิทัง โข ปะนะ ภิกขะเว ทุกขะนิโรธो อะริยะสัจจังฯ

■ Idam' Kho Pana Bhikkhave Dukkhanirodho Ariyasaccam'ฯ

■ The Noble Truth of Cessation of suffering is this :

■ ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็การดับทุกข์นี้แล ได้แก่

■ โย ตัสสาเยวะ ตณฺหาเย อะเสสะวิราคะนิโรโห จาโค

ปะฏินิสสัคโค มุตติ อະนาละโยฯ

■ Yo Tassāyeva Taṇhāya Asesavirāgaṇiroduho Cāgo

Paṭinissaggo Mutti Anālayoฯ

■ It is the complete cessation of that very thirst, giving it up,
renouncing it, emancipating oneself from it, detaching oneself from it.

■ การดับสิ้นไปอย่างไม่มีหลงเหลือ การสละ การวาง การหลุดพ้น การ
ไม่พัวพัน กับตัณหานั่นเสีย

■ อิทัง โข ปะนะ ภิกขะเว ทุกขะนิโรธคามินี ปะฏิปะทา
อะริยะะสังังง ฯ

■ Idam kho Pana Bhikkhave Dukkhanirodhagaminī

Paṭipadā Ariyasaccamฯ

■ The Noble Truth of the Path leading to the Cessation
of suffering is this:

■ คูกรภิกษุทั้งหลาย กิ่ววิธีที่จะดับทุกข์นี้แล ได้แก่

■ อะยะเมวะ อะริโย อัฏฐังคิโก มัคโค ฯ

■ Ayameva Ariyo Aṭṭhaṅgigo Maggoฯ

■ It is simply the Noble Eightfold Path.

■ การปฏิบัติตามหลักอริยมรรค 8 ประการนี้

■ แสยยะถิทัง; สัมมาทิฏฐิ สัมมาสังกัปป สัมมาวาจา

สัมมากัมมันโต สัมมาอาชีโว สัมมาวายาโม สัมมาสะติ

สัมมาสะมาธิฯ

■ Seyyathidam; Sammādit̐thi Sammāsankappo

Sammāvācā Sammākammanto Sammā-ājīvo

Sammāvāyāmo Sammāsati Sammāsamādhī^๑

■ Namely; Right View, Right Thought, Right Speech,

Right Action, Right Livelihood, Right Effort,

Right Mindfulness, Right Concentration.

■ ได้แก่ สัมมาทิฏฐิ สัมมาสังกัปปะ สัมมาวาจา สัมมากัมมันตะ
สัมมวาชีวะ สัมมาวายามะ สัมมาสะติ และสัมมาสมาธิ

■ อิทัง ทุกขัง อะริยะสัจจันติ เม ภิกขเว ปุพเพ อนนะนุสสุเตสุ

ชัมเมสุ จักขง อุทะปาติ ญานัง อุทะปาติ ปัญญา อุทะปาติ

วิชา อุทะปาติ อาโลโก อุทะปาติ^๑

■ Idam Dukkham Ariyasaccanti Me Bhikkhave Pubbe Ananussutesu

Dhammesu Cakkhum Uḍapādi Ñaṇam Uḍapādi Pañña Uḍapādi

Vijjā Uḍapādi Āloko Uḍapādi^๑

■ This is the Noble Truth of Suffering: such was the vision,

the knowledge, the wisdom, the science, the light,

that arose in me with regard to things not heard before.

■ ดูกรภิกษุทั้งหลาย จักขุ ญาณ ปัญญา วิชยา แสงสว่างเช่นนี้เกิดขึ้นแก่
เรา ในธรรมที่ไม่เคยได้ฟังมาก่อนว่า นี่เป็นทุกขอริยสัจ

■ ตัง โข ปะนิทัง ทุกขัง อะริยะสัจจัง ปะริญญะยันติ เม
ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ฐัมเมสุ จักขุง อุทะปาติ
ญานัง อุทะปาติ ปัญญา อุทะปาติ วิชชา อุทะปาติ
อาโลโก อุทะปาติ ฯ

■ Tam Kho Panidam Dukkham Ariyasaccam Parinneyyanti
Me Bhikkhave Pubbe Ananussutesu Dhammesu
Cakkhum Udadāpi, Ñaṇam Udadāpi, Pañña Udadāpi,
Vijjā Udadāpi, Āloko Udadāpi ฯ

■ This suffering, as a noble truth, should be fully understood:
such was the vision, the knowledge, the wisdom, the science,
the light, that arose in me with regard to things not heard
before.

■ ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็จักขุ ญาณ ปัญญา วิชชา แสงสว่างเช่นนี้
เกิดขึ้นแก่เรา ในธรรมที่ไม่เคยได้ฟังมาก่อนว่า ทุกขอริยสัจนี้
นั้น ควรกำหนดรู้

■ ตัง โข ปะนิทัง ทุกขัง อะริยะสัจจัง ปะริญญาตันติ เม ภิกขะเว
ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ฐัมเมสุ จักขุง อุทะปาติ ญานัง อุทะปาติ
ปัญญา อุทะปาติ วิชชา อุทะปาติ อาโลโก อุทะปาติ ฯ

■ Tam Kho Panidam Dukkham Ariyasaccam Parinnatanti Me
Bhikkhave Pubbe Ananussutesu Dhammesu Cakkhum Udadāpi,
Ñaṇam Udadāpi, Pañña Udadāpi, Vijjā Udadāpi, Āloko Udadāpi ฯ

■ This suffering, as a noble truth, has been fully understood:
such was the vision, the knowledge, the wisdom, the science,

the light, that arose in me with regard to things not heard before.

■ ดูกรภิกษุทั้งหลาย จักขุ ญาณ ปัญญา วิทยา แสงสว่างเช่นนี้เกิดขึ้นแก่เรา ในธรรมที่ไม่เคยได้ฟังมาก่อนว่า ทุกขอริยสัจนี้นั้น เราก็ได้กำหนดรู้แล้ว

■ อิทัง ทุกขะสมุททะโย อะริยสัจจันติ เม ภิกขเว ปุพเพ

อะนะนุสสุเตสุ ชัมเมสุ จักขุ อุตตะปาติ ญาณัง อุตตะปาติ
ปัญญา อุตตะปาติ วิชชา อุตตะปาติ อาโลโก อุตตะปาติฯ

■ Idam' Dukkhasamudayo Ariyasaccanti Me Bhikkhave Pubbe
Ananussutesu Dhammesu Cakkhum' Uḍapādi Nāṇam
Uḍapādi Pañña Uḍapādi Vijjā Uḍapādi Āloko Uḍapādiฯ

■ This is the Noble Truth of the Origin of suffering ; such was
the vision, the knowledge, the wisdom, the science, the light,
that arose in me with regard to things not heard before.

■ ดูกรภิกษุทั้งหลาย จักขุ ญาณ ปัญญา วิทยา แสงสว่างเช่นนี้
เกิดขึ้นแก่เรา ในธรรมที่ไม่เคยได้ฟังมาก่อนว่า
นี่เป็นทุกขสมุทัยอริยสัจ

■ ตัง โข ปะนิทัง ทุกขะสมุททะโย อะริยะสัจจัง ปะหาตัพพันติ

เม ภิกขเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ชัมเมสุ จักขุ อุตตะปาติ
ญาณัง อุตตะปาติ ปัญญา อุตตะปาติ วิชชา อุตตะปาติ อาโลโก
อุตตะปาติฯ

■ Tam Kho Panidam' Dukkhasamudayo Ariyasaccam Pahatappanti
Me Bhikkhave Pubbe Ananussutesu Dhammesu Cakkhum' uḍapādi
Nāṇam Uḍapādi Pañña Uḍapādi Vijjā Uḍapādi Āloko Uḍapādiฯ

■ This Origin of suffering, as a noble truth, should be abandoned:

such was the vision, the knowledge, the wisdom, the science, the light, that arose in me with regard to things not heard before.

■ ดูกรภิกษุทั้งหลาย จักขุ ญาณ ปัญญา วิทยา แสงสว่างเช่นนี้เกิดขึ้นแก่เรา ในธรรมที่ไม่เคยฟังมาก่อนว่า ทุกขสมุทัยอริยสัจนี้นั้น ควรละเสีย

■ ตัง โข ปะนิทัง ทุกขะสมุทะโย อะริยะสัจจัง ปะหีนันติ

เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ รัมเมสุ จักขุง อุทะปาติ
ญาณัง อุทะปาติ ปัญญา อุทะปาติ วิชชา อุทะปาติ
อาโลโก อุทะปาติ ฯ

■ Tam Kho Panidam Dukkhasamudayo Ariyasaccam

Pahinanti Me Bhikkhave Pubbe Ananussutesu Dhammesu
Cakkhum Uḍapādi, Ñaṇam Uḍapādi, Pañña Uḍapādi,
Vijjā Uḍapādi, Āloko Uḍapādi ฯ

■ This Origin of suffering, as a noble truth, has been abandoned: such was the vision, the knowledge, the wisdom, the science, the light, that arose in me with regard to things not heard before.

■ ดูกรภิกษุทั้งหลาย จักขุ ญาณ ปัญญา วิทยา แสงสว่างเช่นนี้เกิดขึ้นแก่เรา ในธรรมที่ไม่เคยฟังมาก่อนว่า ทุกขสมุทัยอริยสัจนี้นั้น เราได้ละแล้ว

■ อิทัง ทุกขะนิโรธो อะริยะสัจจันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ

อะนะนุสสุเตสุ รัมเมสุ จักขุง อุทะปาติ ญาณัง อุทะปาติ ปัญญา
อุทะปาติ วิชชา อุทะปาติ อาโลโก อุทะปาติ ฯ

■ Idam Dukkhanirodho Ariyasaccanti Me Bhikkhave Pubbe
Ananussutesu Dhammesu Cakkhum Uḍapādi, Nāṇam Uḍapādi,
Panna Uḍapādi, Vijjā Uḍapādi, Āloko Uḍapādi^๑

■ This is the Noble Truth of the Cessation of suffering:
such was the vision, the knowledge, the wisdom, the science,
the light, that arose in me with regard to things not heard before.

■ ดูกรภิกษุทั้งหลาย จักขุ เกิดญาณ ปัญญา วิทยา แสงสว่างเช่นนี้เกิดขึ้น
แก่เรา ในธรรมที่ไม่เคยได้ฟังมาก่อนว่า นี่เป็นทุกขนิโรธอริยสัง

■ ตัง โข ปะนิทัง ทุกขะนิโรโธ อะริยะสัจจัง สัจฉิกาทัพพันติ
เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ชัมเมสุ จักขุ อุตตะปาติ
ญาณัง อุตตะปาติ ปัญญา อุตตะปาติ วิทยา อุตตะปาติ
อาโลโก อุตตะปาติฯ

■ Tam Kho Panidam Dukkhanirodho Ariyasaccam
Sacchikatappanti Me Bhikkhave Pubbe Ananussutesu
Dhammesu Cakkhum Uḍapādi, Nāṇam Uḍapādi,
Panna Uḍapādi, Vijjā Uḍapādi, Āloko Uḍapādi^๑

■ This Cessation of suffering, as a noble truth, should be
realized: such was the vision, the knowledge, the wisdom, the
science, the light, that arose in me with regard to things not
heard before.

■ ดูกรภิกษุทั้งหลาย จักขุ ญาณ ปัญญา วิทยา แสงสว่างเช่นนี้
เกิดขึ้นแก่เราในธรรมที่ไม่เคยฟังมาก่อนว่า ทุกขนิโรธอริยสัง
นี้ ควรทำให้แจ้ง

■ ตัง โข ปะนิทัง ทุกกะนิโรธ อริยะสัจจัง สัจฉิกะตันติ เม

ภิกขเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ฆัมเมสุ จักขุง อุตตะปาติ ญาณัง

อุตตะปาติ ปัญญา อุตตะปาติ วิชา อุตตะปาติ อาโลโก อุตตะปาติฯ

■ Tam Kho Panidam Dukkhanirodho Ariyasaccam Sacchikatanti Me

Bhikkhave Pubbe Ananussutesu Dhammesu Cakkhum Uḍapādi,

Ñāṇam Uḍapādi, Pañña Uḍapādi, Vijjā Uḍapādi, Āloko Uḍapādiฯ

■ This Cessation of suffering, as a noble truth, has been realized:

such was the vision, the knowledge, the wisdom, the science, light,
that arose in me with regard to things not heard before.

■ คูกรภิกขุทั้งหลาย จักขุ ญาณ ปัญญา วิทยา แสงสว่างเช่นนี้เกิดขึ้นแก่
เราในธรรมที่ไม่เคยฟังมาก่อนว่า ทุกขนิโรธอริยสัจจนี้นั้น เราก็ทำให้
แจ้งแล้ว

■ อิทัง ทุกกะนิโรธคามินี ปะฏิปะทา อริยะสัจจันติ เม

ภิกขเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ฆัมเมสุ จักขุง อุตตะปาติ

ญาณัง อุตตะปาติ ปัญญา อุตตะปาติ วิชา อุตตะปาติ

อาโลโก อุตตะปาติฯ

■ Idam Dukkhanirodhagāminī Paṭipadā Arisaccanti Me

Bhikkhave Pubbe Ananussutesu Dhammesu Cakkhum

Uḍapādi, Ñāṇam Uḍapādi, Pañña Uḍapādi, Vijjā Uḍapādi,

Āloko Uḍapādiฯ

■ This is the Noble Truth of the Path leading to the

Cessation of suffering: such was the vision,

the knowledge, the wisdom, the science, the light,

that arose in me with regard to things not heard before.

■ ดูกรภิกษุทั้งหลาย จักขุ ญาณ ปัญญา วิทยา แสงสว่างเช่นนี้
เกิดขึ้นแก่เราในธรรมที่ไม่เคยได้ฟังมาก่อนว่า นี่เป็น
ทุกขนิโรธคามินีปฏิปทาอริยสัจ

■ ตัง โข ปะนิทัง ทุกขะนิโรธะคามินี ปะฏิปะทา อริยะสัจจัง
ภาเวตัพพันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ชัมเมสุ
จักขุ อูทะปาติ ญาณัง อูทะปาติ ปัญญา อูทะปาติ
วิขา อูทะปาติ อาโลโก อูทะปาติฯ

■ Tam Kho Panidam Dukkhanirodhagamini Patipada Ariyasaccam
Bhavetabbanti Me Bhikkhave Pubbe Ananussutesu Dhammesu
Cakkhum Udadapi, Nanam Udadapi, Panna Udadapi,
Vijja Udadapi, Aloko Udadapiฯ

■ This Path leading to the cessation of suffering, as a noble truth,
should be developed: such was the vision, the knowledge,
the wisdom, the science, the light , that arose in me with regard to
things not heard before.

■ ดูกรภิกษุทั้งหลาย จักขุ ญาณ ปัญญา วิทยา แสงสว่างเช่นนี้เกิดขึ้นแก่
เรา ในธรรมที่ไม่เคยฟังมาก่อนว่า ทุกขนิโรธคามินีปฏิปทาอริยสัจ
นี้นั้น ควรทำให้เจริญ

■ ตัง โข ปะนิทัง ทุกขะนิโรธะคามินี ปะฏิปะทา
อริยะสัจจัง ภาเวตัพพันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ
ชัมเมสุ จักขุ อูทะปาติ ญาณัง อูทะปาติ ปัญญา อูทะปาติ
วิขา อูทะปาติ อาโลโก อูทะปาติฯ

■ Tam Kho Panidam Dukkhanirodhagāmini Patipada

Ariyasaccam Bhāvitanti Me Bhikkhave Pubbe Ananussutesu
Dhammesu Cakkhum Udaṇḍi, Naṇam Udaṇḍi,
Panna Udaṇḍi, Vijjā Udaṇḍi, Āloko Udaṇḍi

■ This Path leading to the cessation of suffering: as a noble truth, has been developed, such was the vision, the knowledge, the wisdom, the science, the light, that arose in me with regard to things not heard before.

■ ดูกรภิกษุทั้งหลาย จักขุ ญาณ ปัญญา วิทยา แสงสว่างเช่นนี้
เกิดขึ้นแก่เรา เป็นธรรมที่ไม่เคยฟังมาก่อนว่า
ทุกข์นิโรธคามินีปฏิปทาอริยสัจนี้นั้น เราก็ทำให้เจริญแล้ว

■ ยาวะกัวิญจะ เม ภิกขเว อิมสุ จะตฺตสุ อะริยะสัจฺเจสุ

เอวันติปะริวัฏฺฐัง ทวาทะสาการัง ยะถาภูตัง ญาณะทัตตะนัง
นะ สุวิสุทฺธัง อโหสิ

■ Yavakivaṇca Me Bhikkhave Imesu Catūsu Ariyasaccesu

Evantiparivaṭṭam Dvādasakāram Yathābhutam Naṇadassanam
Na Suvisuddham Ahosi

■ As long as my vision for true knowledge was not fully clear in these three aspects, in these twelve ways, regarding the Four Noble Truths,

■ ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปัญญาอันรู้เห็นตามความเป็นจริงในอริยสัจ 4
เหล่านี้ของเรา ซึ่งมีรอบ 3 มื้ออาการ 12 อย่างนี้ ยังไม่หมดจดเพียงใด
แล้ว

■ เนะ ตาวาหัง ภิกขเว สะเทเวเก โลเก สะมาระเก
 สะพรัหมะเก สัสสะมะณะพราหมะณียา ปะชาเย
 สะเทวะมนุสสาเย อะนุตตะรัง สัมมาสัมโพธิง
 อะภิสัมพุทโธ ปัจฉัญญาสิงฯ

■ Neva Tāvahaṃ Bhikkhave Sadevake Loke Samāraḥe
 Sabrahmake Sassamaṇabrahmaṇiṇiṇi Paṇiṇi
 Sadevamanussāya Anuttaraṃ SammāSambodhiṃ
 Abhisambuddho Paccaññasimṃ

■ I did not claim to have realized the perfect Enlightenment
 that is suprer in the world with its gods, with its Maras and
 Brahmas, in this world with its recluses and brahmanas,
 with its gods and men.

■ คู่กรภิกขุทั้งหลาย เรายังยืนยันไม่ได้ว่า เป็นผู้ตรัสรู้โดย
 สมบูรณ์ มีปัญญาเครื่องตรัสรู้ชอบ ไม่มีการตรัสรู้ยิ่งกว่า ใน
 โลกนี้ พร้อมทั้งเทวโลก มารโลก พรหมโลก ในหมู่สัตว์
 พร้อมทั้งสมณะ พราหมณ์ เทวดา และมนุษย์เพียงนั้น

■ ยะโต จะ โข เม ภิกขเว อิมสุ จะตุสุ อะริยะสัจเจสุ
 อวันติปะริวัฏฏัง ทวาตะสาการัง ยะถาภูตัง ญาณะทัสสะนัง
 สุวิสุทฐัง อะโหสิฯ

■ Yato Ca Kho Me Bhikkhave Imesu Catūsu Ariyasaccesu
 Evantiparivaṭṭaṃ Dvādasakāraṃ Yathābhūtaṃ Ñaṇadassanaṃ
 Suvisuddhaṃ Ahosiṃ

■ But when my vision of true knowledge was fully clear in these three aspects, in these twelve ways, regarding the Four Noble Truths,

■ ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็เมื่อใดแล ปัญญาอันรู้เห็นตามความเป็นจริงในอริยสัจ 4 เหล่านี้ของเรา ซึ่งมีรอบ 3 มีอาการ 12 อย่างนี้ หมจจคิดแล้ว

■ อะถาหัง ภิกขเว สะเทวะเก โลเก สะมาระเก

สะพรัหมะเก สัสสะมะณะพราหมณะนิยา ปะชาเย

สะเทวะมนุสสาเย อะนุตตะรัง สัมมาสัมโพธิง

อะภิสัมพุทโธ ปัจฉัญญาสิงฯ

■ Athāham Bhikkhave Sadevake Loke Samārake

Sabrahmake Sassamaṇabrāmaṇiyā Pajāya

Sadevamanussā ya Anuttaram Sammāsamboddhim

Abhisambuddho Paccannāsimฯ

■ Then, I claimed to have realized the perfect Enlightenment that is supreme in the world with its gods, its Maras and Brahmas, in this world, with its recluses and brāhmaṇas, with its princes and men.

■ เมื่อนั้น เราจึงยืนยันได้ว่า เป็นผู้ตรัสรู้โดยสมบูรณ์ มีปัญญาเครื่องตรัสรู้ชอบ ไม่มีการตรัสรู้อื่นยิ่งกว่าในโลกนี้ พร้อมทั้งเทวโลก มารโลก พรหมโลก ในหมู่สัตว์ พร้อมทั้งสมณะพราหมณ์ เทวดา และมนุษย์

■ ญาณัญจะ ปะนะ เม ทัสสะนัง อุทะปาติ อะกุปปา เม วิมุตติ

อะยะมันติมา ขาติ นัตถิ ทานิ ปุณฺณัพพะวัตติฯ

■ Nāṇaṇca Pana Me Dassanaṃ Udaṇādi Akuppā Me Vimutti

Ayamantima Jāti Natthi Dāni Punabbavoti ๑

■ And a vision of true knowledge arose in me thus: my heart's deliverance is unassailable. This is the last birth. Now there is no more rebecoming.

■ ก็แล ปัญญาอันรู้เห็นตามความเป็นจริง เกิดขึ้นแล้ว เป็นการหลุดพ้นที่ไม่กลับกำเริบอีก ชาตินี้เป็นชาติสุดท้าย ชาติอื่นจากนี้ไม่มีอีกแล้ว

■ อิทะมะโวจะ ภะกะวา อัตตะมะนา ปัญจะวัคคิยา ภิกขุ
ภะกะวะโต ภาสิตัง อะภินันทุง ๑

■ Idamavoca Bhāgavā. Attamaṇā Pañcavaggiyā Bhikkhū
Bhagavato Bhasitaṃ Abhinandum ๑

■ This the Blessed One said. The group of five bhikkhus was glad, and they rejoiced at his words.

■ พระผู้มีพระภาคได้ตรัสธรรมนี้แล้ว ภิกขุปัญจวัคคีย์เกิดความ
ประทับใจ และปลื้มปิติในพระดำรัสของพระผู้มีพระภาคเจ้า

■ อิมัสมิญจะ ปะนะ เวยยากระระณัสสัง ภัญญะมานะ อายัสมะโต
โกณทัณฺณสสะ วิระขัง วิตะมะถัง ชัมมะจักกุง อุทะปาที
จังกฺขุจิ สะมุทะยะชัมมัง สัพพันตัง นิโรธะชัมมันติ ๑

■ Imasmiṇca Pana Veyyākaraṇasmim Bhaññamāne Āyassamato
Koṇḍannassa Virajam Vītamalam Dhammacakkhum udaṇādi
Caṅkinci Samudayaḍhammam Sabbantaṃ Nirodhadhammanti ๑

■ This veyyākara is said by the Bhagavā, the eyes of Truth which are unlust, full pure arise to Koṇḍanna thus: 'any thing arises,

all things fall'.

■ ก็แล เมื่อพระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสเวทยากรณนี้อยู่ ธรรมจักกษุอัน
ปราศจากรุติ ปราศจากมลทิน ได้เกิดขึ้นแล้วแก่พระโกณฑัญญะว่า สิ่ง
ใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็นธรรมคา สิ่งนั้นทั้งปวงล้วนมีการดับไปเป็น
ธรรมคา

■ ปะวัตติเต จะ ภะคะวะตา รัมมะจักกะเก ภุมมา เทวา
สัพพะมะนุสสาเวสุ เอตัมภะคะวะตา พาราณะสิยง
อิสิปะตะเน มิคะทายะ อะนุตตะรัง รัมมะจักกัง ปะวัตติตัง
อัปปะฏิวัตติยัง สะมะเณนะ वा พรหมะเณนะ वा เทวะนะ
วา มาเรนะ वा พรหมุणा वा เกนะจิ वा โลกัสมินติฯ

■ Pavattite Ca Bhagavatā Dhammacakke Bhummā
Devā Saddamanussāvesum Etambhagavatā Bāraṇasiyam
Isipatane Migadāye Anuttaram Dhammacakkam Pavattitam
Appaṭivattiyam Samaṇena Vā Brāhmaṇena Vā Devena Vā
Mārena Vā Brahmūṇā Vā Kenaci Vā Lokasaminti¹

■ After Dhammacakka is moved by Bhavatā those
Bhumma gods shout, the Bhagavatā has said
Dhammacakka that is supreme at Isipatana near
Bāraṇasi, Recluses or brāhmaṇa or gods or mara or
brahma in this world can not do it.

■ ก็เมื่อพระผู้มีพระภาคเจ้าทรงประกาศธรรมจักรแล้ว
เหล่าภุมมเทวดาประกาศด้วยการส่งเสียงสาธุการดังลั่นว่า
จักรคือธรรมอันยอดเยี่ยมนั้น พระผู้มีพระภาคเจ้าทรง

ประกาศแล้ว ที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน ใกล้เมืองพาราณสี
ซึ่งเป็นธรรมที่สมณะ พราหมณ์ เทวดา มาร พรหม หรือ
ใคร ๆ ใน โลกประกาศไม่ได้ ดังนี้

■ ภุมมานัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา จาตุम्मหาราชิกา เทว

สัททะมนุสสาเวสุฯ

■ Bhummanam Devanam Saddam Sutva Catummaharajika Deva
Saddamanussavesumฯ

■ The gods of Catummaharaja hearing the sadhu sound of Bhumma
Gods shout.

■ เหล่าเทวดาชั้นจาตุम्मหาราช เมื่อ ได้ยินเสียงของเหล่าภุมมเทวดาแล้ว
ก็ส่งเสียงสาธุการดังลั่น

■ จาตุम्मหาราชิกานัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา

ดาวะติงสา เทว สัททะมนุสสาเวสุฯ

■ Catummaharajikanam Devanam Saddam Sutva
Tivatimsa Deva Saddamanussavesumฯ

■ The gods of Davatimsa hearing the sadhu sound of
Catummaharajika Gods shout.

■ เหล่าเทวดาชั้นดาวดึงส์ ก็ได้ยินเสียงของเหล่าเทวดาชั้น
จาตุम्मหาราชแล้ว ก็ส่งเสียงสาธุการ ดังลั่น

■ ดาวะติงสานัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา

ยามา เทว สัททะมนุสสาเวสุฯ

■ Tavatimsanam Devanam Saddam Sutva Yamā Deva
Saddamanussavesumฯ

■ The gods of Yāmā hearing the sādhu sound of Tavatimsa Gods shout.

■ เหล่าเทวดาชั้นยามา เมื่อได้ยินเสียงของเหล่าเทวดาชั้นดาวดึงส์แล้ว ก็ส่งเสียงสาธุการ ดังลั่น

■ ยามานัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา ตุสิตา เทว

สัททะมะนุสสาเวสุงฯ

■ Yamānam Devānam Saddam Sutvā Tusitā Devā

Saddamanussavesumฯ

■ The gods of Tusita hearing the sādhu sound of Yama Gods shout.

■ เหล่าเทวดาชั้นดุสิต เมื่อได้ยินเสียงของเหล่าเทวดาชั้นยามาแล้ว ก็ส่งเสียงสาธุการ ดังลั่น

■ ตุสิตานัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา นิมมานะระติ เทว

สัททะมะนุสสาเวสุงฯ

■ Tusitānam Devānam Saddam Sutvā Nimmanarati Devā

Saddamanussavesumฯ

■ The gods of Nimmanarati hearing the sādhu sound of Tusita Gods shout.

■ เหล่าเทพดานิมมานรติ เมื่อได้ยินเสียงของเหล่าเทวดาชั้นดุสิตแล้ว ก็ส่งเสียงสาธุการ ดังลั่น

■ นิมมานะระตินัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา

ปะระนิมมิตะวะสะวัตตี เทว สัททะมะนุสสาเวสุงฯ

■ Nimmanarāṭināṃ Devānaṃ Saddaṃ Sutvā

Paranimmitavasavattī Devā Saddamanussāvesuṃṇ

■ The gods of Paranimtavasavatti hearing the sādhu sound of
Nimmanarāṭi Gods shout.

■ เหล่าเทวดาชั้นปรนิมมิตวสวัตติ เมื่อได้ยินเสียงของเหล่า
เทวดาชั้นนิมมานรดีแล้ว ก็ส่งเสียงสาธุการ ดังลั่น

■ ประณิมิตะวะสะวัตตีนัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา

พรัหมมะกายิกา เทวา สัททะมะนุสสาวสุงṇ

Paranimmitavassatīnaṃ Devānaṃ Saddaṃ Sutvā

Brahmakāyikā Devā Saddamanussāvesuṃṇ

■ The gods of Brahma hearing the sādhu sound of Paranimmitavasavattī
God shout.

■ เหล่าเทวดาชั้นพรหม เมื่อได้ยินเสียงของเหล่าเทวดาชั้นปรนิมมิต
วสวัตติแล้ว ก็ส่งเสียงสาธุการ ดังลั่น (ว่า)

■ เอตัมภะคะวะตา พาราณสียัง อธิปะตะเน มิคะทาเย

อะนุตตะรัง รัมมจักกัง ปะวัตติตัง อัปะฏิวัตติยัง

สะมะเณนะ วา พราหมะเณนะ วา เทวะนะ วา มาเรนะ วา

พรัหมฺนา วา เณนะจิ วา โลกัสสมินติṇ

■ Etambhagavata Bārāṇasiyaṃ Isipatane Migadāye

Anuttaraṃ Dhammacakkhaṃ Pavattitaṃ Appaṭivattiyaṃ

Samaṇena Vā Brāhmaṇena Vā Devena Vā Mārena Vā

Brahmunā Vā Kenaci Vā Lokasmintiṇ

■ The Cakka of Dhamma that is supreme is practiced

by the Bhagavā at Isipatana near Bārāṇasi, recluse, brahmna, god, mara, brahma, in this world can not do it.

■ จักรคือธรรมอันยอดเยี่ยม ที่พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงประกาศ แล้ว ที่ป่าอิสิปตนะ ใกล้เมืองพาราณสี สมณะ พราหมณ์ เทวดา มาร พรหม หรือใคร ๆ ในโลกนี้ทำไม่ได้ ดังนี้

■ อิติหะ เตนะ ขะณนะ เตนะ มุหุตเตนะ

ยาวะ พรหมะโลกา สัทโท อัปภุคคัจฉิฯ

■ Itiha Tena Khanena Tena Muhuttana

Yāva Brahmaloḁa Saddo Abbhuggacchiฯ

■ Meanwhile, in same time, the sādhu sound went to the world of Brahma,

■ ขณะนั้น ในเวลาเดียวกันนั่นเอง เสียงสาธุการ ก็ได้ดังกึกก้องขึ้นไปถึง พรหมโลกแล้ว

■ อะยัญจะ ทะสะสะหัสสี โลกะชาตุ สังกัมปิ สัมปะกัมปิ สัมปะเวธิฯ

■ Ayañca Dasasahassī Lokadhātu Sāṅkampi Sāṃpakampi sampavedhiฯ

■ The ten thousands of lokadhātu shook,

■ ก็โลกธาตุหนึ่งหมื่นนี้ ได้สะเทือนสะท้านลงไปทั่วแล้ว

■ อัปปะมาโน จะ โอฟาโร โอบาโส โลเก ปาตุระโหสิ

อะติกกัมเมวะ เทวานัง เทวานุภาวังฯ

■ Appamāno Ca Oḥaro Obhāso Loke Pāturahosi

Atikkammeva Devānaṃ Devānubhāvaṃฯ

■ Un-numberable light appeared beyond the all power of gods.

■ แสงสว่างเจิดจรัสหาประมาณไม่ได้ ปรากฏขึ้นแล้วในโลก
เหนือพละนภาพของเทพดาทั้งมวล

■ อะทะโข ภะคะวา อุทานัง อุทานสิ อัญญาสิ ะตะ โภ

โกณทัณฺเฑสิ อัญญาสิ ะตะ โภ โกณทัณฺเฑสิ ติฯ

■ Athakho Bhagavā Udānaṃ Udānesi Annasi Vata Bho

Koṇḍanno Annasi Vata Bho Koṇḍanno Tiฯ

■ At that time, the Bhagavā exclaims, Knowledge arose to

Koṇḍanna, Knowledge arose to Koṇḍanna.

■ ครั้งนั้นแล พระผู้มีพระภาคเจ้าได้เปล่งอุทานขึ้น ว่า

พระโกณทัณฺเฑสิได้รู้แล้วหนอ พระโกณทัณฺเฑสิได้รู้แล้วหนอ

■ อิติหิทัง อายัสมะโต โกณทัณฺเฑสสะ อัญญาโกณทัณฺเฑสิเตว ะ

นามัง อะโหสิตีฯ

■ Itihidaṃ Āyasmato Koṇḍannassa Annakoṇḍannotveva Nāmaṃ

Ahositiฯ

■ So, he is named Anna-koṇḍanna.

■ เพราะเหตุนี้แล คำว่า อัญญาโกณทัณฺเฑสิ จึงได้เป็นชื่อของท่าน ด้วย
ประการฉะนี้

สัมมะจักกัปปะวัตตะนะสูตรัง นิฏฐิตัง

Dhammacakkapavattana-suttam¹ Niṭṭhitam²

The discourse on Setting in Motion the Wheel of Truth ended

พระสูตรว่าด้วยเรื่อง การหมุนวงจักรแห่งธรรม จบแล้ว

สรุป

พระพุทธเจ้าแสดงแก่ปัญจวัคคีย์ มีชื่อว่า โณณทัณณะ วโปะ

ภัททิกะ มหานามะและอัสสชิ

สถานที่: ณ ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน เมืองสาธนาถ กรุงพาราณสี

ประเทศอินเดีย

เหตุปรารภ: ตรัสให้ปัญจวัคคีย์หลักเลียงวิธีปฏิบัติที่ยังขาด 2 วิธี คือ

กามสุขัลลิกานุโยค และอัตตกิลมณานุโยค แต่ให้ปฏิบัติตาม

อริยมรรคประกอบด้วยองค์ 8 ประการ

ผลแห่งการแสดง: โณณทัณณะ หัวหน้าปัญจวัคคีย์ได้ดวงตาเห็น

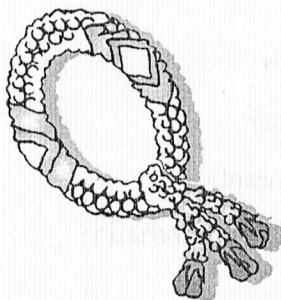
ธรรม (vision of Dhamma) มีค่านำหน้าชื่อว่า อัญญา+โณณทัณณะ

ส่วนนำ อนัตตลักษณะสูตร

อนัตตลักษณะสูตร เป็นพระสูตรว่าด้วยความไม่เที่ยงของขั้น 5 ที่พระพุทธเจ้าแสดงแก่ปัญจวัคคีย์ ที่สารนาถ (สวนกวาง) ใกล้เมืองพาราณสี ประเทศอินเดีย พระสูตรนี้ทำให้ปัญจวัคคีย์สำเร็จเป็นพระอรหันต์ จึงมีพระอรหันต์เกิดขึ้นในโลก 6 องค์

The discourse on Selflessness of the Five Aggregates was preached by the Buddha for a group of the five ascetics at Deer Park in Bārāṇasī of India. This discourse made all of the five ascetics become free from defilements ; - arahants or Perfect Ones. Amount of 6 Arahants arised in the world.

บท อะนัตตะลักขณะสูตร²

Anattalakkhaṇa-sutta / The discourse on Selflessness

พระสูตรว่าด้วย อนัตตลักขณะ

■ เอวัมเม สุตังฯ

■ Evamme Sutam

■ Thus have I heard:-

■ ข้าพเจ้าได้สดับมาแล้วอย่างนี้ว่า

² ส. ข.17/127-130/76-78.

เฝ้าฯ สมะยัง ภะคะวา พาราณสียัง วิหะระติ อสิปัตตะเน มิคะทาเยฯ

Ekam̐ Samayam̐ Bhagavā Baraṇaiyam̐ Viharati Isipatane
Migadāye

The Blessed One was once living in the Deer Park at Isipatana near
Baraṇasī.

สมัยหนึ่ง พระผู้มีพระภาคเจ้าประทับอยู่ ณ ป่าอสิปตมฤคทายวันใกล้
เมืองพาราณสี

ัตถะ โข ภะคะวา ปญจะวัคคิเย ภิกขุ อามันตสิฯ

Tatra kho Bhagavā Pancavaggiye Bhikkhū Āmantesi

There, the Buddha addressed the group of five monks, saying.

ครั้งนั้นแล พระผู้มีพระภาคตรัสเรียกภิกษุปัญจวัคคีย์ ตรัสว่า

รูปร่าง ภิกขเว อนัตตาฯ

Rūpam̐ Bhikkhave Anattā

Body, monks, is not self.

ดูกรภิกษุทั้งหลาย รูปเป็นอนัตตา

รูปัญจะหิทัง ภิกขเว อัตตา อะภะวิสสะ นะยิทัง รูปร่าง

อาพาธายะ สังวัตเตยยะ ลัพเพถะ จะ รูเป เอวัง เม รูปร่าง

โหด เอวัง เม รูปร่าง มา อะโหสีติ ฯ

Rūpanca Hidam̐ Bhikkhave Attā Abhaviṣṣa Nayidam̐

Rūpam̐ Ābādhāya samvatteyya Labbhettha Ca Rūpe

Evam̐ Me Rūpam̐ Hotu Evam̐ Me Rūpam̐ Ma Ahoṣīti

Now was this body self, monks, this body would not tend to sickness, and one might get the chance of saying in regard to body 'Let body become thus for me, let body not become thus for me'.

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ถ้ารูปเป็นอัตตาแล้ว รูปนี้ไม่พึงเป็นไปเพื่ออาหารและบุคคลพึงได้ในรูปว่า รูปของเขาจะเป็นอย่างนี้เกิด รูปของเราจะได้เป็นอย่างนั้นเลย

ยัสมา จะ โข ภิกขเว รูปัง อนัตตา ตัสมา รูปัง อาพาธายะ สัจจัตตะติ
นะ จะ ถัพพะติ รูปเ เอวัง เม รูปัง โหตุ เอวัง เม รูปัง มา อะโหสีติฯ

Yasmā Ca Kho Bhikkhave Rūpam... Anattā Tasmā Rūpam
Ābādhiya Samvattati Na Ca Labbhati Rūpe Evaṃ Me Rūpam Hotu
Evaṃ Me Rūpam Mā Ahoṣīti

But in as much, monks, as body is not self, therefore body tends to sickness, and one does not get the chance of saying in regard to body, 'Let body become thus for me, let body not become thus for me'.

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็เพราะรูปเป็นอนัตตา ฉะนั้น รูปจึงเป็นไปเพื่ออาหาร และบุคคลย่อมไม่ได้ในรูปว่า รูปของเราจะเป็นอย่างนี้เกิด รูปของเราจะได้เป็นอย่างนั้นเลย

เวทนา อนัตตา ฯ

Vedanā Anattā.

Feeling is not self,

เวทนา เป็นอนัตตา

■ เวทนา จะ หักง ภิกขเว อตฺตา อะภะวิสสะ นะยิทัง เวทนา
 อาพาธายะ สํวัตเตยยะ ลัพพะอะ จะ เวทะนายะ เอวัง เม
 เวทนา โหตุ เอวัง เม เวทนา มา อะโหสีติ ฯ

■ Vedanā Ca Hidam̐ Bhikkhave Attā Abhaviṣṣa Nayidaṃ Vedanā Ābā
 dhāya Saṃvatteyya Labbhettha Ca Vedanāya Evaṃ Me Vedanā Hotu
 Evaṃ Me Vedanā Mā Ahoṣīti ฯ

■ Now was this feeling self, monks, this feeling would not tend to
 sickness, and one might get the chance of saying in regard to feeling
 'Let feeling become thus for me, let feeling not become thus for me'.

■ ดูกรภิกษุทั้งหลาย ถ้าเวทนาเป็นอัตตาแล้ว เวทนานี้ไม่พึงเป็นไปเพื่อ
 อาพาธ และบุคคลพึงได้ในเวทนาว่า เวทนาของเราจะเป็นอย่างนี้เถิด
 เวทนาของเราจะอย่าได้เป็นอย่างนั้นเลย

■ ยัสฺมา จะ โข ภิกขเว เวทนา อนัตฺตา ตสฺมา เวทนา
 อาพาธายะ สํวัตตะติ นะ จะ ลัพพะติ เวทะนายะ เอวัง เม
 เวทนา โหตุ เอวัง เม เวทนา มา อะโหสีติ ฯ

■ Yasmā Ca Kho Bhikkhave Vedanā Anattā Tasmā Vedanā
 Ābadhāya Saṃvattati Na Ca Labbhati Vedanāya Evaṃ Me
 Vedanā Hotu Evaṃ Me Vedanā Mā Ahoṣīti ฯ

■ But in as much, monks, as feeling is not self, therefore
 feeling tends to sickness, and one does not get the chance of
 saying in regard to feeling, 'Let feeling become thus for me,
 let feeling not become thus for me'.

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็เพราะเวทนาเป็นอนัตตา ฉะนั้น เวทนาจึง
เป็นไปเพื่ออาหารและบุคคลย่อมไม่ได้ในเวทนาว่าเวทนาของ
เราจริงเป็นอย่างนั้นเกิด เวทนาของเราอย่าได้เป็นอย่างนั้นเลย

|| สัตถุญา อะนัตตา ฯ

|| Sanna Anatta ฯ

|| Perception is not self,

|| สัตถุญา เป็นอนัตตา

|| สัตถุญา จะ หิทัง ภิกขเว อตฺตา อะภะวิสสะ นะยิทัง

|| สัตถุญา อาพาธายะ สังวัตเตยยะ ตัพเพถะ จะ สัตถุญายะ

|| เอวัง เม สัตถุญา โหตุ เอวัง เม สัตถุญา มา อะโหสีติ ฯ

|| Sanna Ca Hidam Bhikkhave Attā Abhavissa Nayidam

|| Sanna Ābādhāya Samvatteyya Labbhatha Ca Sannāya Evam

|| Me Sanna Hotu Evam Me Sanna Mā Ahoṣiṭi ฯ

|| Now was this perception self, monks,

this perception would not tend to sickness,

and one might get the chance of saying in regard to

perception 'Let perception become thus for me,

let perception not become thus for me'.

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ถ้าสัตถุญาเป็นอตฺตาแล้ว สัตถุญานี้ไม่พึงเป็น
ไปเพื่ออาหารและบุคคลพึงได้ในสัตถุญาว่า สัตถุญาของเรา
เป็นอย่างนี้เกิด สัตถุญาของเราอย่าได้เป็นอย่างนั้นเลย

ยัสมา จะ โข ภิกขเว สัญญา อนัตตา ตสมา สัญญา

อาพาธายะ สังวัตตะติ นะ จะ ลัพพะติ สัญญา

เอวัง เม สัญญา โหตุ เอวัง เม สัญญา มา อะโหสีติฯ

Yasmā Ca Kho Bhikkhave Sannā Anattā Tasmā Sannā Ābādhāya
Samvattati Na Ca Labbhati Sannā Evam Me Sannā Hotu Evam Me
Sannā Mā Ahoṣītiฯ

But in as much, monks, as perception is not self, therefore perception tends to sickness, and one does not get the chance of saying in regard to perception 'Let the perception becomes thus for me, let perception not become thus for me'.

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็เพราะสัญญาเป็นอนัตตา ฉะนั้น สัญญาจึงเป็นไปเพื่ออาพาธ และบุคคลย่อมไม่ได้ในสัญญาว่า สัญญาของเราจะเป็นอย่างนี้เถิด สัญญาของเราจะได้เป็นอย่างนั้นเลย

สังขาร อนัตตาฯ

Saṅkhārā Anattāฯ

Mental formations are not self,

สังขาร เป็นอนัตตา

สังขาร จะ หิทั้ง ภิกขเว อตตะ อะภะวิสสังสุ นะยิทัง สังขาร

อาพาธายะ สังวัตเตยฺยง ลัพพะเถ จะ สังขารสุ เอวัง เม สังขาร โหนตุ

เอวัง สังขาร มา อะหฺสูนติฯ

Saṅkhārā Ca Hidam Bhikkhave Attā Abhavisamsu
Nayidam Saṅkhārā Ābādhāya Sam vatteyyum

Labhetha Ca Saṅkhaesu Evam Me Saṅkhārā Hontu

Evam saṅkhārā Mā Ahesunti^๑

Now were those mental formations self, monks,
those mental formations would not tend to sickness,
and one might get the chance of saying in regard to mental formations
'Let mental formations become thus for me,
let mental formations not become thus for me'.

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ถ้าสังขารเป็นอัตตาแล้ว สังขารนี้ไม่พึงเป็นไปเมื่อ
อาพาธ และบุคคลพึงได้ในสังขารว่า สังขารของเราจะเป็นอย่างนี้เกิด
สังขารของเราอย่าได้เป็นอย่างนั้นเลย

ยัสมา จะ โข ภิกขเว สังขารา อนัตตา ตัสมา สังขารา

อาพาธายะ สังวัตตันติ นะ จะ ลัพพะติ สังขารสุ เอวัง เม

สังขารา โหন্তุ เอวัง เม สังขารา มา อะเหสุณฺทึ^๑

Yasmā Ca Kho Bhikkhave Saṅkhārā Anattā Tasmā

Saṅkhārā Ābadhāya Samvattanti Na Ca Labhati Saṅkharesu

Evam Me Saṅkhārā Hontu Evam Me Saṅkhārā Mā Ahesunti^๑

But in as much, monks, as mental formation is not self,
therefore mental formations tend to sickness, and one does not
get the chance of saying in regard to the mental formations
'Let the mental formations become thus for me,
let mental formations not become thus for me'.

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็เพราะสังขารเป็นอนัตตา ฉะนั้น สังขารจึง
เป็นไปเพื่ออาพาธและบุคคลย่อมไม่ได้ในสังขารว่า สังขารของ
เรา จงเป็นอย่างนี้เกิด สังขารของเราอย่าได้เป็นอย่างนั้นเลย

วิญญูณัง อนัตตาฯ

Vinnāṇaṃ Anattā

Consciousness is not self,

วิญญูณ เป็นอนัตตา

วิญญูณัญจะ หิทั้ง ภิกขเว อตฺตา อะภะวิสสะ นะยิทัง

วิญญูณัง อาพาธายะ สัณฺหวัตเตยยะ ลัพเพถะ จะ วิญญูณเณ

เอวัง เม วิญญูณัง โหตุ เอวัง เม วิญญูณัง มา อะโหสีติฯ

Vinnāṇaṃ Hidam̐ Bhikkhave Attā Abhaviṣṣa

Nayidam̐ Vinnāṇaṃ Ābādhāya Saṃvatteyya

Labbhettha Ca Vinnāṇe Evaṃ Me Vinnāṇaṃ Hotu

Evaṃ Me Vinnāṇaṃ Mā Ahoṣīti

Now was this consciousness self, monks, this consciousness would not tend to sickness, and one might get the chance of saying in regard to consciousness 'Let consciousness become thus for me, let consciousness not become thus for me'.

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ถ้าวิญญูณเป็นอนัตตาแล้ว วิญญูณนี้ ไม่พึงเป็นไปเพื่ออาพาธและบุคคลพึงได้ในวิญญูณว่า วิญญูณของเราจะเป็นอย่างนี้เกิด วิญญูณของเราอย่าได้เป็นอย่างนั้นเลย

ยัสมา จะ โข ภิกขเว วิญญูณัง อนัตตา ตัสมา วิญญูณัง อาพาธายะ

สัณฺหวัตตะติ นะ จะ ลัพเพตติ วิญญูณเณ เอวัง เม วิญญูณัง โหตุ เอวัง

เม วิญญูณัง มา อะโหสีติ ฯ

Yasmā Ca Kho Bhikkhave Vinnāṇaṃ Anattā Tasmā Vinnāṇaṃ

Ābādhāya Saṃvattati Na Ca Labbhati Vinnāṇe Evaṃ Me

Vinnaṇaṃ Hotu Evaṃ Me Vinnaṇaṃ Mā Ahoṣiṭiṃ

But in as much, monks, as consciousness is not self,
therefore consciousness tends to sickness,
and one does not get the chance of saying in regard to consciousness
'Let consciousness become such for me
let consciousness not become thus for me'.

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็เพราะวิญญาณเป็นอนัตตา ฉะนั้น วิญญาณจึงเป็น
ไปเพื่ออาพาธและบุคคลย่อมไม่ได้ในวิญญาณว่า วิญญาณของเราจะเป็น
อย่างนี้เกิด วิญญาณของเราอย่าได้เป็นอย่างนี้เลย

ตั้ง กิม มัญญะถะ ภิกขะเว รุปัง นิจจัง वा อะนิจจัง วาติ ฯ

Taṃ Kiṃ Maññaṭha Bhikkhave Rūpaṃ Niccam Vā
Aniccam Vātiṃ

What do you think about this, monks, is body permanent
or impermanent ?

พระผู้มีพระภาค (ภ.=พระผู้มีพระภาคเจ้า) ตรัสถามว่า
ดูกรภิกษุทั้งหลาย พวกเธอสำคัญความข้อนั้นเป็นไฉน รูป
เที่ยงหรือไม่เที่ยง

อะนิจจัง ภันเต ฯ

Aniccam Bhante

Impermanent, the Blessed One.

ปัญจวัคคีย์พูดว่า (ป.=ปัญจวัคคีย์) ไม่เที่ยง พระเจ้าข้า

ยัมปะนานิจจัง ทุกขัง वा दं सुखं वाति ฯ

Yampanāniccam Dukkham Vā Taṃ Sukham Vātiṃ

But is that which is impermanent painful or pleasurable

ก. สิ่งใดไม่เที่ยง สิ่งนั้นเป็นทุกข์หรือเป็นสุขเล่า

ทุกขัง กันเตฯ

Dukkham^๑ Bhante^๑

Painful, the Blessed One.

ป. เป็นทุกข์ พระเจ้าข้า

ยัมปะนานิจจัง ทุกขัง วิปะริณามะธัมมัง กัลลัง นุ ตัง
สะมะนุปัสสีตุง เอตัง มะมะ เอโสหะมัสมี เอโส เม อัตตาคิ

Yampanāniccam^๑ Dukkham^๑ Vipariṇā madhammam^๑

Kallam^๑ Nu Tam^๑ Samanupassitum^๑

Etam^๑ Mama^๑ Esohamasmi^๑ Eso Me Attati^๑

But is it fit to consider that which is impermanent,
painful, of a nature to change, as this is mine, this am I,
this is my self?

ก. ก็สิ่งใดไม่เที่ยง เป็นทุกข์ มีความแปรปรวนเป็นธรรมดา
ควรหรือจะตามเห็นสิ่งนั้นว่า นี่เป็นของเรา นี่เป็นเรา นี่เป็น
อัตตาของเรา

โน เหตุัง กันเตฯ

No Hetam^๑ Bhante^๑

It is not the Blessed One.

ป. ข้อนั้นไม่ควรเลย พระเจ้าข้า

ตั้ง กิง มัญญะถะ ภิกขเว เวทนา นิจจา วา อะนิจจา วาติฯ

Taṃ Kiṃ Maññatha Bhikkhave Vedanā Niccā Vā
Aniccā Vātiฯ

What do you think about this, monks,
What do you think about this, monks, is feeling
permanent or impermanent ?

ภ. ภิกษุทั้งหลาย เธอสำคัญความข้อนั้นเป็นไฉน เวทนาเที่ยง
หรือไม่เที่ยง

อะนิจจา ภันเตฯ

Aniccā Bhante ฯ

Impermanent, the Blessed One.

ป. ไม่เที่ยง พระเจ้าข้า

ยัมปะนานิจจัง ทุกขัง วา ตัง สุขัง วาติฯ

Yampanāniccam̐ Dukkham̐ Vā Taṃ Sukham̐ Vātiฯ

But is that which is impermanent painful or pleasurable ?

ภ. สิ่งใดไม่เที่ยง สิ่งนั้นเป็นทุกข์หรือเป็นสุขเล่า

ทุกขัง ภันเตฯ

Dukkham̐ Bhante ฯ

Painful, the Blessed One.

ป. เป็นทุกข์ พระเจ้าข้า

■ ยัมปะนาณิจัง ทุกขัง วิปะริณามะธัมมัง กัลลัง นุ ตัง สะ
มะนุสฺสติตฺตุง เอตัง มะมะ เอโสหะมัสมิ เอโส เม อตฺตาทิฯ

■ Yampanāniccam Dukkham Vipariṇāmadhammam
kallam Nu Tam Samanupassitum

Etam Mama Esohamasmi Eso Me Attatiฯ

■ But is it fit to consider that which is impermanent,
painful, of a nature to change, as this is mine, this am I,
this is my self ?

■ ก. ก็สิ่งใดไม่เที่ยง เป็นทุกข์ มีความแปรปรวนเป็นธรรมดา
ควรหรือจะตามเห็นสิ่งนั้นว่า นี่เป็นของเรา นี่เป็นเรา นี่เป็น
อัตตาของเรา

■ โน เหตุัง กันเตฯ

■ No Hetam Bhanteฯ

■ It is not the Blessed One.

■ ป. ข้อนั้น ไม่ควรเลย พระเจ้าข้า

■ ตัง กิง มัญญะถะ ภิกขเว สัญญา นิจจา วา อะนิจจา วาติฯ

■ Tam Kim Mannatha Bhikkhave Sanna Niccā Vā
Aniccā Vatiฯ

■ What do you think about this, monks, is perception
permanent or impermanent ?

■ ก. ภิกษุทั้งหลาย เธอสำคัญความข้อนั้นเป็นไหน สัญญาเที่ยง
หรือไม่เที่ยง

โอะนิจจา ภันเตฯ

Anicca Bhanteฯ

Impermanent, the Blessed One.

ป. ไม่เที่ยง พระเจ้าข้า

ยัมปะนานิจจัง ทุกขัง วา ตัง สุขัง วาติฯ

Yampanāniccam Dukkham Vā Tam Sukham Vātiฯ

But is that which is impermanent painful or pleasurable ?

ภ. สิ่งใดไม่เที่ยง สิ่งนั้นเป็นทุกข์หรือเป็นสุข

ทุกข์ ภันเตฯ

Dukkham Bhanteฯ

Painful, the Blessed One.

ป. เป็นทุกข์ พระเจ้าข้า

ยัมปะนานิจจัง ทุกขัง วิปะริณามะธัมมัง กัลลัง นุ ตัง สะ
มะนุสฺสิตฺตุง เอตัง มะมะ เอโสหะมัสมิ เอโส เม อตฺตาทิฯ

Yampanāniccam Dukkham Vipariṇāmadhammam

Kallam Nu Tam Samanupassitum

Etam Mama Esohamasmi Eso Me Attatiฯ

But is it fit to consider that which is impermanent,
painful, of a nature to change, as this is mine, this am I,
this is my self ?

ภ. ก็สิ่งใดไม่เที่ยง เป็นทุกข์ มีความแปรปรวนเป็นธรรมดา
ควรหรือจะตามเห็นสิ่งนั้นว่า นี่เป็นของเรา นี่เป็นเรา นี่เป็น
อัตตาของเรา

โณ เหนັง ภันเต ฯ

No Hetam̐ Bhante ฯ

It is not the Blessed One.

ป. ข้อนั้น ไม่ควรเลย พระเจ้าข้า

ตั้ง ถึง มัญญะณะ ภิกขเว สังขาร นิจจา วา อะนิจจา วาติ ฯ

Tam̐ Kim̐ Mannatha Bhikkhave Saṅkhārā Niccā Vā

Aniccā Vāti ฯ

What do you think about this, monks, are mental formations permanent or impermanent ?

ภ. ภิกษุทั้งหลาย เธอสำคัญความข้อนั้นเป็นไฉน
สังขารทั้งหลายเที่ยงหรือไม่เที่ยง

อะนิจจา ภันเต ฯ

Aniccā Bhante ฯ

Impermanent, the Blessed One.

ป. ไม่เที่ยง พระเจ้าข้า

ยัง ปะมานิจจัง ทุกขัง วา ตัง สุขัง วาติ ฯ

Yampanāniccam̐ Dukkham̐ Vā Tam̐ Sukham̐ Vāti ฯ

But is that which is impermanent painful or pleasurable ?

ภ. ก็สิ่งใดไม่เที่ยง สิ่งนั้นเป็นทุกข์หรือเป็นสุขเล่า

ทุกขัง ภันเต ฯ

Dukkham̐ Bhante ฯ

Painful, the Blessed One.

ป. เป็นทุกข์ พระเจ้าข้า

ไยัมปะนานิจจัง ทุกขัง วิปะริณามะธัมมัง กัลลัง นุ ตัง
 สมะนุปัสสิตุง เอตัง มะมะ เอโสหะมัสมิ เอโส เม อัตตาทิ ฯ

Yampanāniccam̐ Dukkham̐ Vipariṇāmadhammam̐

Kallam̐ Nu Tam̐ Samanupassitum̐

Etam̐ Mama Esohamasmi Eso Me Attāti ฯ

But is it fit to consider that which is impermanent,
 painful, of a nature to change, as this is mine, this am I,
 this is my self ?

ก. ก็สิ่งใดไม่เที่ยง เป็นทุกข์ มีความแปรปรวนเป็นธรรมดา
 ควรหรือจะตามเห็นสิ่งนั้นว่า นี่เป็นของเรา นี่เป็นเรา นี่เป็น
 อัตตาของเรา

โน เอตัง ภันเต ฯ

No Hetam̐ Bhante ฯ

It is not the Blessed One.

ป. ข้อนั้น ไม่ควรเลย พระเจ้าข้า

ตัง กิง มัญญะละ ภิกขเว วิญญาณัง นิจจัง वा อะนิจจัง วาติ ฯ

Tam̐ Kim̐ Mannatha Bhikkhave Vannāṇam̐ Niccam̐ Vā

Aniccam̐ Vāti ฯ

What do you think about this, monks, is consciousness
 permanent or impermanent ?

ก. ดูกรภิกษุทั้งหลาย เธอสำคัญความข้อนั้นเป็นไฉน
 วิญญาณเที่ยงหรือไม่เที่ยง

■ อนิจจัง ภันเต

■ Aniccaṃ Bhante

■ Impermanent, the Blessed One.

■ ป. ไม่เที่ยง พระเจ้าข้า

■ ยัมปะนานิจัง ทุกขัง วา ตัง สุขัง วาติ

■ Yampanāniccaṃ Dukkhaṃ Vā Taṃ Sukhaṃ Vāti

■ But is that which is impermanent painful or pleasurable ?

■ ก. ก็สิ่งใดไม่เที่ยง สิ่งนั้นเป็นทุกข์หรือเป็นสุขเล่า

■ ทุกขัง ภันเต

■ Dukkhaṃ Bhante

■ Painful, the Blessed One.

■ ป. เป็นทุกข์ พระเจ้าข้า

■ ยัมปะนานิจัง ทุกขัง วิปะริณามะธัมมัง กัลลัง นุ ตัง

สมะนุปัสสีตุง เอตัง มะมะ เอโสหะมัสมิ เอโส เม อัตตาติ ฯ

■ Yampanāniccaṃ Dukkhaṃ Vipariṇāmadhammaṃ

Kallaṃ Nu Taṃ Samanupassitum

Etam Mama Esohamasmi Eso Me Attāti

■ But is it fit to consider that which is impermanent, painful, of a nature to change, as this is mine, this am I, this is my self.

■ ก. ก็สิ่งใดไม่เที่ยง เป็นทุกข์ มีความแปรปรวนเป็นธรรมดา ควรหรือจะตามเห็นสิ่งนั้นว่า นี่เป็นของเรา นี่เป็นเรา นี่เป็น อดตาของเรา

โน เห่ง กันเตฯ

No Hetam̐ Bhanteฯ

It is not the Blessed One.

ป. ข้อนั้น ไม่ควรเลย พระเจ้าข้า

ตัสมาติหะ ภิกขะเว ยังภิญฺจิ รูปร่าง อติตานาคะตะ

ปัจจุปปันนัง อชฌัตตัง วา พะหิทฺธา วา โอพาริกัง วา

สุขมํ วา หีนัง วา ปะณีตัง วา ยัง ทูเร วา สันติเก วา

สัพพัง รูปร่าง เนตัง มะมะ เนโสหะมัสมิ นะ เมโส อตฺตาติ ฯ

Tasmātiha Bhikkhave Yaṅkinci Rūpaṃ

Atītanāgatapaccuppannaṃ Ajjhattaṃ Vā Bahiddhā Vā

Ōḷarikaṃ Vā Sukhumam̐ Vā Hīnaṃ Vā Paṇītaṃ Vā Yaṃ

Dūre Vā Santike Vā Sabbam̐ Rūpaṃ Netam̐ Mama

Nesoḥamasmi Na Meso Attatiฯ

Wherefore, monks, whatever is body, past, future, present,
or internal or external, or gross or subtle, or low or excellent,
whether it is far or near all body should be,

this is not mine, this am I not, this is not my self.

พระผู้มีพระภาคตรัสว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย เพราะเหตุนี้แล

รูปอย่างใดอย่าง หนึ่งที่เป็นอดีต อนาคต และปัจจุบัน ภายใน

หรือภายนอกหยาบหรือละเอียด เลวหรือประณีต ไกลหรือ

ใกล้ ทั้งหมดก็เป็นแต่สักว่ารูป นี่ไม่ใช่ของเรา นี่ไม่เป็นเรา นี่ไม่

ใช่อัตตาของเรา

┃ เอะเมตัง ยะถาภูตัง สัมมปปัญญายะ ทัญญัพพัง ฯ

┃ Evametam̐ Yathābhūtam̐ Sammappannāya Daṭṭhabbam̐ ฯ

┃ By means of right wisdom, be seen, as it really is, thus.

┃ เธอทั้งหลาย พึงเห็นรูปนั้นด้วยปัญญาอันชอบตามที่เป็นจริงอย่างนี้

┃ ยาคาจิ เวทนา อะติตานาคะตะปัจจุปปันนา อัชฌัตตา วา
พะหิทธา วา โอฟาริกา วา สุขุมา วา หีนา วา ปะณีตา วา ยา
ทุเร วา สันติเก วา สัพพา เวทนา เนตัง มะมะ เนโสหะมัสมิ
นะ เมโส อตตาคิ ฯ

┃ Yā Kāci Vedanā Atītanāgatapaccuppannā Ajjhattā Vā
Bahiddhā Vā Oḷarika Vā Sukhumā Vā Hīnā Vā Paṇīta Vā
Yā Dūre Vā Santike Vā Sabbā Vedanā Netam̐ Mama
Nesohamasmi Na Meso Attāti ฯ

┃ Whatever is feeling past, future, present or internal
or external, or gross or subtle, or low or excellent,
whether it is far or near, all feeling should be,
thus this is not mine, this am I not, this is not my self.

┃ เวทนาอย่างใดอย่างหนึ่ง ที่เป็นอดีต อนาคต และปัจจุบัน ภาย
ในหรือภายนอกหยาบหรือละเอียด เลวหรือประณีต ไกลหรือ
ใกล้ทั้งหมด ก็เป็นแต่สักว่าเวทนา นี่ไม่ใช่ของเรา นี่ไม่เป็นเรา
นี่ไม่ใช่อัตตาของเรา

┃ เอะเมตัง ยะถาภูตัง สัมมปปัญญายะ ทัญญัพพัง ฯ

┃ Evametam̐ Yathābhūtam̐ Sammappannāya Daṭṭhabbam̐ ฯ

By means of right wisdom, be seen, as it really is,

เธอทั้งหลาย พึงเห็นเวทนานั้นด้วยปัญญาอันชอบตามที่เป็นจริงอย่างนี้

ยา กาคิ สัณฺญา อะตีตนาคะตะปัจจุปฺปนา อัชฉัตตา วา

พะหิทฺธา วา โอลาริกา วา สุขุมา วา หินา วา ปะณีตา วา ยา

ทฺหุเร วา สันติเก วา สัพฺพา สัณฺญา เนตัง มะมะ

เนโสหะมัสมิ นะ เมโส อตฺตาคิ ฯ

Yā Kāci Sanna Aññānāgatapaccuppannā Ajjhata Vā

Bahiddhā Vā Olārikā Vā Sukhumā Vā Hīnā Vā Paṇiṭṭā Vā Yā

Dūre Vā Santike Vā Sabbā Sanna Netam Māma esohamasmi

Na Meso Attāci

Whatever is perception, past, future, present, or internal or

external, or gross or subtle, or low or excellent, whether it is

far or near all perception should be, this is not mine,

this am I not, this is not my self.

สัญญาอย่างใดอย่างหนึ่ง ที่เป็นอดีต อนาคต และปัจจุบัน ภาย

ในหรือภายนอกหยาบหรือละเอียด เลวหรือประณีต โกลหรือ

ใกล้ ทั้งหมดก็เป็นแต่สักว่าสัญญา นี่ไม่ใช่ของเรา นี่ไม่เป็นเรา

นี่ไม่ใช่อัตตาของเรา

เอเวเมตัง ยะถาภูตัง สัมมปปัญฺชายะ ทฺถฐัพพัง ฯ

Evametam Yathabhūtam Sammappannaya Daṭṭhabbam

By means of right wisdom, be seen, as it really is, thus.

เธอทั้งหลาย พึงเห็นสัญญานั้นด้วยปัญญาอันชอบตามที่เป็นจริงอย่างนี้

■ เย เกจิ สังขารา อะตีดานาคะตะปัจจุปปันนา อัมมัตตา วา
พะหิทธา วา โอพาริกา วา สุขุมา วา หีนา วา ปะณีตา วา เย
ทุเร วา สันติเก วา สัพเพ สังขารา เนตัง มะมะ เนโสหะมัสมิ
นะ เมโส อตตาทิ ฯ

■ Ye Keci Saṅkhārā Atītanāgatapaccuppannā
Ajjhataṭṭā Vā Bahiddhā Vā Oḷārīkā Vā Sukhumā Vā
Hīna Vā Paṇīṭā Vā Ye Dūre Vā Santike Vā Sabbe
Saṅkhārā Netam̐ Mama Nesohamasmi Na Meso Attāti

■ Whatever are Mental formations, past, future, present,
or internal or external, or gross or subtle, or low or excellent,
whether it is far or near, all mental formations should be, thus
this is not mine, this am I not, this is not my self.

■ สังขารทั้งหลายอย่างใดอย่างหนึ่งที่เป็นอดีต อนาคต และ
ปัจจุบันภายในหรือภายนอก หยาบหรือละเอียด เลวหรือ
ประณีตไกลหรือใกล้ ทั้งหมดก็เป็นแต่สักว่าสังขาร
นี้ไม่ใช่ของเรา นี่ไม่เป็นเรา นี่ไม่ใช่อัตตาของเรา

■ เอเวเมตัง ยะถาภูตัง สัมมปปัญญายะ ทักขุัพพัง ฯ

■ Evametam̐ Yathābhūtaṃ Sammappannaya Daṭṭhabbam̐ ฯ

■ By means of right wisdom, be seen, as it really is.

■ เธอทั้งหลาย พึงเห็นสังขารนั้นด้วยปัญญาอันชอบตามที่เป็นจริงอย่างนี้

■ ยังกิณฺณิ วิญญฺณัง อะตีดานาคะตะปัจจุปปันนัง

อัมมัตตัง วา พะหิททา วา โอพาริกัง วา สุขุมัง วา

หีนัง วา ปะณัตถัง วา ยัง ทูเร วา สันติเก วา สัพพัง
 วิญญูณัง เนตัง มะมะ เนโสหะมัสมิ นะ เมโส อตตาทิฯ

Yankinci Vannāṇaṃ Aṭṭānāgatapaccuppannam
 Ajjhataṃ Vā Bahiddhā Vā Oḷarikaṃ Vā Sukhumam Vā
 Hīnam Vā Paṇītaṃ Vā Yam dūre Vā Santike Vā
 Sabbam Vannāṇaṃ Netam Mama Nesohamasmi
 Na Meso Attatiฯ

Whatever is consciousness, past, future, present,
 or internal or external, or gross or subtle,
 or low or excellent, whether it is far or near,
 all consciousness should be, this is not mine,
 this am I not, this is not my self.

วิญญูณอย่างใดอย่างหนึ่งที่เป็นอดีต อนาคต และปัจจุบัน ภาย
 ในหรือภาย นอก หยาบหรือละเอียด เลวหรือประณีต ไกล
 หรือใกล้ ทั้งหมด ก็เป็นแต่สักว่าวิญญูณ นี่ไม่ใช่ของเรา นี่ไม่
 เป็นเรา นี่ไม่ใช่อัตตาของเรา

เอเวเมตัง ยะถาภูตัง สัมมปปีญญาเย ทักขุัพพังฯ

Evametam Yathabhutam Sammappannāya Dattabbamฯ

By means of right wisdom, be seen, as it really is, thus.

เธอทั้งหลาย พึงเห็นวิญญูณนั้นด้วยปัญญาอันชอบตามที่เป็นอย่าง
 อยู่นี้

เฝ้า ปัสสัง ภิกขเว สุตวา อะริยะสาวะโก
 รุปัสมิงปิ นิพพินตะติ เวทนาเยปิ นิพพินตะติ
 สัญญาเยปิ นิพพินตะติ สังขารสุปิ นิพพินตะติ
 วิญญาณัสมิงปิ นิพพินตะติ ฯ

Evam Passam Bhikkhave Sutvā Ariyasāvako
 Rūpasmimpi Nibbindati Vedanāyapi Nibbindati
 Sannāyapi Nibbindati Saṅkhāresupi Nibbindati
 Viññāṇasmimpi Nibbindati ฯ

Seeing in this way, monks, the instructed disciple of the
 ariyans disregards body, he disregards feeling,
 he disregards perception, he disregards the mental formations,
 he disregards consciousness.

ดูกรภิกษุทั้งหลาย อริยสาวกผู้ได้ฟังแล้ว เห็นอยู่อย่างนี้ ย่อม
 เบื่อหน่ายในรูป ในเวทนา ในสัญญา ในสังขารและวิญญาณ

นิพพินทั้ง วิวัชชะติ ฯ

Nibbindam Virajjati ฯ

Disregarding he is dispassionate.

เมื่อเบื่อหน่าย ย่อมสิ้นกำหนด

วิราคา วิมุจจะติ ฯ

Virāga Vimuccati ฯ

Through dispassion he is freed.

เมื่อสิ้นกำหนด จิตก็หลุดพ้น

■ วิมุตตัสมิม วิมุตตะมิตี ญาณัง โหติ ขีณา ชาติ วุตตัง พรหมจะริยัง
กะตัง กระณียัง นาปะรัง อิตถัตถายาติ ปะชาเนตติฯ

■ Vimuttasmim̐ Vimuttamīti Nāṇaṃ Hoti Khīṇa Jāti Vusitaṃ
Brahmacariyaṃ Katam̐ Karaṇiyaṃ Nāparam̐ Itthattāyati Pajānātītiฯ

■ In freedom the knowledge comes to be;
I am freed, and he knows destroyed is birth,
lived is the Brahma-faring, done is what was to be done,
there is no more of being such or such.

■ เมื่อจิตหลุดพ้นแล้ว ก็รู้ว่าพ้นแล้ว อริยสาวกนั้นทราบชัดว่า ชาตีสิ้น
แล้ว พรหมจรรย์ได้อยู่จบแล้ว กิจที่ควรทำก็ได้ทำเสร็จแล้ว กิจอื่นอีก
เพื่อความเป็นอย่างนี้มีได้อีกแล้ว

■ อิทมะโวจะ ภะคะวาฯ

■ Idamavoca Bhagavaฯ

■ Thus spoke the Lord.

■ พระผู้มีพระภาค ได้ตรัสพระสูตรนี้แล้ว

■ อัตตะมะนา ปญฺจะวักคิยา ภิกขุ ภะคะวะโต ภาสิตัง อะภินันทุงฯ

■ Attamaṇa Pāncavaggiya Bhikkhū Bhagavato Bhāsitaṃ Abhinandum̐

■ Delighted the group of five monks rejoiced in what
the Lord had said.

■ พระปัญจวัคคีย์ประทับใจ เพลิดเพลินภายิตของพระผู้มีพระภาคเจ้า

■ อิมัสมิญจะ ปะนะ เวยยากระระณะสฺมิง ภัญญะมาเน
ปญฺจะวักคิยานัง ภิกขุณฺณํ อะนุปาทายะ อาสะเวหิ
จิตตานิ วิมุจฺจิสฺสูติฯ

■ Imasmimīṇca Pana Veyyākaraṇasmim̐ Bhāṇamāne
Pañcavaggiyaṇaṃ Bhikkhūṇaṃ Anupādaya Āsavehi
Cittāni Vimuccimsūti¹

■ Moreover while this discourse was being uttered,
the minds of the group of the five monks were freed
from the cankers without grasping.

■ ก็แล เมื่อพระผู้มีพระภาคตรัสไวยากรณ์ภายิตนี้อยู่
จิตของพระปัญจวัคคีย์พ้นแล้วจากอาสวะทั้งปวง
เพราะไม่ถือมั่น

■ เตนะ โข ปะนะ สะมะเยนะ จะ โลเก อะระหันโต โหหนติฯ

■ Tena Kho Pana Samayena Cha Loke Arahanto Honti¹

■ At that time there were six perfected ones in the world.

■ ครั้งนั้น พระอรหันต์ได้เกิดขึ้นในโลกพระ 6 องค์

อนัตตลักขณสูตรตั้ง นิฏฺฐิตัง

Anattalakkhaṇa suttam̐ Niṭṭhitam̐

The Discourse on the Selflessness

ended

สูตรว่าด้วยเรื่อง อนัตตลักขณสูตร

จบแล้ว

พระพุทธเจ้าแสดงแก่ปัญจวัคคีย์

สถานที่ : ที่เมืองสาธนาถ พาราณสี
อินเดีย

เหตุปรารภ: เรื่องขันธ 5 เป็นอนัตตา

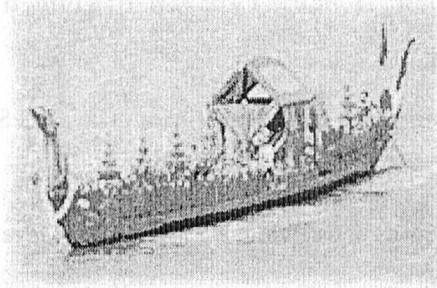
ผลแห่งการแสดง: ปัญจวัคคีย์บรรลุ

พระอรหันต์

ส่วนนำ อาทิตตปริยายสูตร

อาทิตตปริยายสูตร คือพระสูตรว่าด้วยการบูชาไฟของขฤติ 3 พี่น้องพร้อมด้วยบริวาร 1,000 คน ที่ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเนรัญจรา พุทธคยา รัฐพิหาร ประเทศอินเดีย โดยขฤติ 3 พี่น้องเชื่อว่าไฟซึ่งเป็นธรรมชาติร้อนจะสามารถเผาทำลายกิเลสให้หมดไปได้ แต่นั่นเป็นความเข้าใจผิด พระพุทธเจ้าจึงแสดงเทศนาเรื่องการบูชาไฟที่ถูกต้องว่า การบูชาด้วยการเผาทำลายไฟ คือกิเลสได้แก่ ราคะ โทสะ และโมหะ นี่จึงจะเป็นหนทางแห่งความหลุดพ้นที่แท้จริง เหล่าขฤติได้น้อมรับคำสอนมาปฏิบัติ ในที่สุดก็ได้สำเร็จเป็นพระอรหันต์ มีพระอรหันต์เกิดขึ้นในโลกทั้งหมดจำนวน 1,000 องค์

The discourse on the Fire was preached by the Buddha concerning the worship of the Fire of three Jātīlas who were brothers with a thousand of their followers at Gayāsīsa which is the east side of the river Neranjara, Bothagaya, in the state of Bihara, India. The brothers believed the fire was able to destroy their own defilements, but that was mistake. The Buddha gave the discourse on the right worship. That was worship by burning lust, hate and delusion which was the way that leads to Nibbana. They bowed to take the Buddha's teaching for practice and at that moment attain arahants. And then, one thousand of them arose in the world.

บท อาทิตตะปะริยาเยสูตร³

Ātittapariyāya-sutta / The discourse on Fire

พระสูตรว่าด้วยเรื่องไฟ

■ เอวัมเม สุตังฯ

■ Evamme Sutam̐ ฯ

■ Thus have I heard :-

■ ข้าพเจ้าได้สดับมาแล้วอย่างนี้ว่า.....

³ วินย 4 / 55 / 57-9.

■ เอกััง สะมะยัง ภะคะวา คะยายัง วิหะระติ คะยาสีเส สัทธัง

ภิกขุสะหัสสะเนฯ

■ Ekam̐ Samayam̐ Bhagavā Gayāyam̐ Viharati Gayāsise Saddhim̐

Bhikkhusahassenaฯ

■ The Blessed One was once living at Gayāsisa in Gayā with a thousand of Bhikkhus.

■ สมัยหนึ่ง พระผู้มีพระภาคเจ้าประทับอยู่ ณ คยาสีเส ใกล้เมืองคยา

พร้อมภิกษุ 1,000 รูป

■ ตัตตระ โข ภะคะวา ภิกขุ อามันเตสิฯ

■ Tatra Kho Bagavā Bhikkhū Āmantesiฯ

■ There he addressed the bhikkhus.

■ ณ ที่นั่นแล พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสแก่ภิกษุทั้งหลายว่า

■ สัพพัง ภิกขะเว อาทิตตังฯ

■ Sabbam̐ Bhikkhave Ādittam̐ฯ

■ Bhikkhus, all is burning.

■ ดูกรภิกษุทั้งหลาย สิ่งทั้งปวงเป็นของร้อน

■ ภิกขุจะ ภิกขะเว สัพพัง อาทิตตัง

■ Kinca Bhikkhave Sabbam̐ Ādittam̐

■ And what is the all that is burning?

■ อะไรคือสิ่งที่เป็นของร้อน

■ จักขุ ภิกขะเว อาทิตตัง รูปา อาทิตตา จักขุวิญญาณัง อาทิตตัง

จักขุสัมผัสโส อาทิตโต ยัมปิถัง จักขุสัมผัสสะปะจจะยา

อุปปัชชะติ เวทะยิตัง สุขัง वा ทุกขัง वा อะทุกขมะสุขัง वा ตัมปิ
อาทิตตัง។

┃Cakkhum̐ Bhikkhave Ākdittam̐ Rūpā Ādittā Cakkhuvinnāṇam̐
Ādittam̐ Cakkhusamphasso Āditto Yampidam̐

Cakkhusamphassapaccayā Uppajjati Vedayitam̐ Sukham̐ Vā
Dukkham̐ Vā Adukkhamasukham̐ Vā Tampi Ādittam̐។

┃Bhikkhus, the eye is burning, visible forms are burning,
visual consciousness is burning, visual impression is burning,
also whatever sensation, pleasant or painful or neither-painful nor
pleasant, arises on account of the visual impression,
that too is burning.

┃จักขุทั้งหลาย ตาเป็นของร้อน รูปที่เห็นเป็นของร้อน จักขุวิญญาณ
เป็นของร้อน จักขุสัมผัสเป็นของร้อน อะไรก็ตาม ไม่ว่าเวทนา สุข หรือ
ทุกข์ ทั้งไม่ทุกข์ไม่สุขซึ่งเกิดขึ้นเนื่องจากจักขุสัมผัส สิ่งนั้นก็ร้อนด้วย
เหมือนกัน

┃เณระ อาทิตตัง។

┃Kena Ādittam̐។

┃Burning with what ?

┃ร้อนด้วยอะไร

■ **อาทิตตัง ราคคคินา โทสคคินา โมหคคินา อาทิตตัง ชาติยา
 ฆระมมะระณนะ โสเกหิ ปะริเทเวหิ โทมะนัสเสหิ อุปาयाเสหิ
 อาทิตตันติฯ วะทามิฯ**

■ **Ādittam̐ Rāgagginā Dosagginā Mohagginā Ādittam̐ Jatiyā
 Jarāmaṇaṇena Sokehi Paridevehi Domanassehi Upāyāsehi
 Ādittantiṃ Vadamīṃ**

■ Burning with the fire of lust, with the fire of hate, with the fire of delusion; I say it is burning with birth, aging and death, with sorrows, with lamentations, with pains, with griefs, with despairs.

■ **ร้อนด้วยไฟคือราคะ ไฟคือโทสะ ไฟคือโมหะ และเรากล่าวอีกว่า
 ร้อนด้วยการเกิด การแก่ การตาย ด้วยโสกะ ปริเทวะ ทุกขโทมนัส
 อุปายาส**

■ **โสธัง อาทิตตัง สัททา อาทิตตา โสตะวิญญานัง
 อาทิตตัง โสตะสัมผัสโส อาทิตโต ยัมปิถัง
 โสตะสัมผัสสะปัจจะยา อุปปัชชะติ เวทะยิตัง สุขัง วา
 ทุกขัง วา อะทุกขมะสุขัง วา ตัมปิ อาทิตตังฯ**

■ **Sotam̐ Ādittam̐ Saddā Ādittā Sotavinnāṇam̐ Ādittam̐
 Sotasamphasso Aditto Yampidam̐ otasamphassapaccayā
 Uppajjati Vedayitam̐ Sukham Vā Dukkham̐ Vā
 Adukkhamasukham Vā Tampi Ādittam̐**

■ The ear is burning, sounds are burning, auditory consciousness is burning, auditory impression is burning, also whatever sensation, pleasant or painful or neither -

painful - nor-pleasant, arises on account of the auditory impression, that too is burning.

■หู เป็นของร้อน เสียงที่ได้ยินเป็นของร้อน โสตะวิญญาณเป็นของร้อน โสตะสัมผัสเป็นของร้อน อะไรก็ตาม ไม่ว่าเวทนา สุขหรือทุกข์ ทั้งไม่ทุกข์ไม่สุขซึ่งเกิดขึ้นเนื่องจากโสตะสัมผัส สิ่งนั้น ก็ร้อนด้วยเหมือนกัน

■เณระ อาทิตตังฯ

■Kena Ādittam

■Burning with what ?

■ร้อนด้วยอะไร

■อาทิตตัง ราถัคคินา โทสัคคินา โมหัคคินา อาทิตตัง

ชาติยา ชะรามะระเณนะ โสเกหิ ปะริเทเวหิ ทุกเขหิ

โทมนัสเสหิ อุปายาเสหิ อาทิตตันติ ะทาเม

■Ādittam Rāgagīṇa Dosaḡgīṇa Mohaḡgīṇa Ādittam Jātiyā

Jāramaraṇena Sokehi Paridevehi Dukkhehi Domanassehi

Upāyāsehi Ādittanti Vadāmi

■ Burning with the fire of lust, with the fire of hate, with the fire of delusion; I say it is burning with birth, aging and death, with sorrows, with lamentations, with pains, with griefs, with despairs.

■ร้อนด้วยไฟคือราคะ ไฟคือโทสะ ไฟคือโมหะ และเรากล่าว
อีกว่า ร้อนด้วยการเกิด การแก่ การตาย ด้วยโสกะ ปริเทวะ
ทุกข์โทมนัส อุปายาส

■ ฆานัง อาทิตตัง คันธา อาทิตตา ฆานะวิญญานัง อาทิตตัง
 ฆานะสัมผัสโส อาทิตโต ยัมปิถัง ฆานะสัมผัสสะปัจจะยา
 อุปปัชชติ เวทะยิตัง สุขัง वा ทุกขัง वा อะทุกขมะสุขัง वा
 ตัมปิ อาทิตตังฯ

■ Ghānam Ādittam Gandhā Ādittā Ghānavinnāṇam Ādittam
 Ghānasamphasso Āditto Yampidam Ghānasamphassapaccayā
 Uppajjati Vedayitam Sukkham Vā Dukkham Vā
 Adukkhamasukkham Vā Tampi Ādittamฯ

■ The nose is burning, odors are burning, olfactory consciousness
 is burning, olfactory impression is burning, also whatever
 sensation, pleasant or painful or neither - painful - nor-pleasant,
 arises on account of the olfactory impression, that too is burning.

■ จมูกเป็นของร้อน กลิ่นที่ได้ยินเป็นของร้อน ฆานวิญญานเป็นของ
 ร้อน ฆานสัมผัสเป็นของร้อน อะไรก็ตาม ไม่ว่าเวทนา สุข ทุกข์ ทั้งไม่
 ทุกข์ไม่สุขซึ่งเกิดขึ้นเนื่องจากฆานสัมผัส สิ่งนั้นก็ร้อนด้วยเหมือนกัน

■ เคนะ อาทิตตัง ฯ

■ Kena Ādittamฯ

■ Burning with what ?

■ ร้อนด้วยอะไร

■ อาทิตตัง รากัลลิกา โทสัลลิกา โมหัลลิกา อาทิตตัง ชาติยา
 ชะรามะระณณะ โสเภทิ ปะริเทเวหิ ทุกขะหิ โทมะนัสเสหิ
 อุปายาสะหิ อาทิตตันติ ะทามิฯ

Ādittam̐ Rāgaginā Dosagginā Mohagginā

Ādittam̐ Jāṭiyā Jaṁamaraṇena Sokehi Paridevehi Dukkhehi

Domanasehi Upāyāsehi Ādittanti Vadāmi^๑

❑ Burning with the fire of lust, with the fire of hate, with the fire of delusion; I say it is burning with birth, aging and death, with sorrows, with lamentations, with pains, with griefs, with despairs.

❑ ร้อนด้วยไฟคือราคะ ไฟคือโทสะ ไฟคือโมหะ และเรากล่าวอีกว่า ร้อนด้วยการเกิด การแก่ การตาย ด้วยโสกะ ปริเทวะ ทุกขโทมนัส อุปายาส

❑ จีวหา อาทิตตา ระสา อาทิตตา จีวหาวิญญานัง อาทิตตัง

จีวหาสัมผัสโส อาทิตโต ยัมปิถัง จีวหาสัมผัสสะปัจจะยา

อุปปัชชะติ เวทะยิตัง สุขัง วา ทุกขัง วา อะทุกขมะสุขัง วา

ตัมปิ อาทิตตัง^๑

❑ Jivahā Ādittā Rasā Ādittā Jivahavinnāṇam̐ Ādittam̐

Jivahāsamphasso Āditto Yampidam̐ Jivahasamphassapaccayā

Uppajjati Vedayitam̐ Sukham̐ Vā Dukkham̐ Vā

Adukkhamasukham̐ Vā Tampi Ādittam̐^๑

❑ The tongue is burning, flavours are burning, gustative consciousness is burning, also whatever sensation, pleasant or painful or neither-painful-nor-pleasant, arises on account of the gustative impression, gustative impression is burning, that too is burning.

■ ลิ่นเป็นของร้อน รสเป็นของร้อน จีวหาวิญญาณเป็นของร้อน
 จีวหาสัมผัสเป็นของร้อน อะไรก็ตามไม่ว่าเวทนา สุข ทุกข์
 ทั้งไม่ทุกข์ไม่สุขซึ่งเกิดขึ้นเนื่องจากจีวหาสัมผัส สิ่งนั้นก็ร้อน
 ด้วยเหมือนกัน

■ เคนะ อาทิตตัง ฯ

■ Kena Ādittam

■ Burning with what ?

■ ร้อนด้วยอะไร

■ อาทิตตัง รากัลลينا โทสัคคินา โมหัลลينا

อาทิตตัง ชาติยา ชะรามะระณนะ โสเกหิ ปะริเทเวหิ

ทุกขเหหิ โทมะนัสเสหิ อุปายาเสหิ อาทิตตันติ วะทามิ ฯ

■ Ādittam Rāgagīṇa Dosaḡgīṇa Mohaḡgīṇa Ādittam Jāṭiya

Jāramaraṇena Sokehi Paridevehi Dukkhehi Domanassehi

Upāyāsehi Ādittanti Vadāmi ฯ

■ Burning with the fire of lust, with the fire of hate,
 with the fire of delusion; I say it is burning with birth,
 aging and death, with sorrows, with lamentations,
 with pains, with griefs, with despairs.

■ ร้อนด้วยไฟคือราคะ ไฟคือโทสะ ไฟคือโมหะ และเรากล่าว
 อีกว่า ร้อนด้วยการเกิด การแก่ การตาย ด้วยโสกะ
 ปริเทวะ ทุกขโทมนัส อุปายาส

■ กาโย อาทิตโต โฝฏฐัพพา อาทิตตา กายะวิญญาณัง อาทิตตัง

กายะสัมผัสโส อาทิตโต ยัมปิถัง กายะสัมผัสสะปะจจะยา

อุปปัชชะติ เวทะยิตัง สุขัง วา ทุกขัง วา อะทุกขมะสุขัง วา
 ตัมปิ อาทิตตังฯ

┃Kāyo Āditto Photṭhabbā Ādittā Kayavinnaṇaṃ Ādittam Kā
 yasamphassō Āditto Yampidam Kayasamphassapaccaya Uppajjati
 Vedayitam Sukham Vā Dukkham Vā Adukkhamasukham Vā
 Tampi Ādittamฯ

┃The body is burning, tangible things are burning, tactile
 consciousness is burning, tactile impression is burning, also
 whatever sensation, pleasant or painful or neither-painful-nor-
 pleasant, arises on account of the tactile sensation,
 that too is burning.

┃กายเป็นของร้อน สิ่งสัมผัสทั้งหลายเป็นของร้อน กายวิญญานเป็น
 ของร้อนกายสัมผัสเป็นของร้อน อะไรก็ตาม ไม่ว่าเวทนา สุข ทุกข์ ทั้ง
 ไม่ทุกข์ไม่สุขซึ่งเกิดขึ้นเนื่องจากกายสัมผัส สิ่งนั้นก็ร้อนด้วยเหมือนกัน

┃เณระ อาทิตตัง ฯ

┃Kena Ādittamฯ

┃Burning with what ?

┃ร้อนด้วยอะไร

┃อาทิตตัง รัคคคินา โทสัคคินา โมหัคคินา อาทิตตัง ชาติยา
 ชะรามะระณนะ โสเภหิ ปะริเทเวหิ ทุกเขหิ โทมะนัสเสหิ
 อุปายาเสหิ อาทิตตันติ ะทามิฯ

┃Ādittam Rāgaginā Dosagginā Mohagginā Ādittam Jātiyā
 Jaramaraṇena Sokehi Paridevehi Dukkhehi Domanassehi

Upāyāśchi Ādittanti Vadāmi

Burning with the fire of lust, with the fire of hate, with the fire of delusion; I say it is burning with birth, aging and death, with sorrows, with lamentations, with pains, with griefs, with despairs.

ร้อนด้วยไฟคือราคะ ไฟคือโทสะ ไฟคือโมหะ และเรากล่าวอีกว่า
ร้อนด้วยการเกิด การแก่ การตาย ด้วยโสกะ ประเทวะทุกข์ทมนัส
อุปายาส

มะโน อาทิตโต รัมมา อาทิตตา มะโนวิญญาณัง อาทิตตัง
มะโนสัมผัสโส อาทิตโต ยัมปิถัง มะโนสัมผัสสะปัจจะยา
อุปปีชชติ เวทะยิตัง สุขัง वा ทุกขัง वा อะทุกขมะสุขัง वा
ตัมปิ อาทิตตัง

Mano Āditto Dhammā Ādittā Manovinnāṇaṃ Ādittam
Manosamphasso Āditto Yampidam Manosamphassapaccayā
Uppajjati Vedayitam Sukham Vā Dukkham Vā
Adukkhamasukham Vā Tampi Ādittam

The mind is burning, mental objects, are burning, mental consciousness is burning, mental impression is burning, also whatever sensation, pleasant or painful or neither-painful-nor-pleasant, arises on account of the mental impression, that too is burning.

❑ใจเป็นของร้อน รั้มนารมณั้ทั้งหลายเป็นของร้อน
มโนวิญญาณเป็นของร้อน มโนสัมผัสเป็นของร้อน อะไรก็
ตาม ไม่ว่าเวทนา สุข ทุกข์ ทั้งไม่ทุกข์ไม่สุขซึ่งเกิดขึ้นเนื่อง
จากมโนสัมผัส สิ่งนั้นก็ร้อนด้วยเหมือนกัน

❑เณระ อาทิตตัง ฯ

❑Kena Ādittam

❑Burning with what ?

❑ร้อนด้วยอะไร

❑อาทิตตัง ราคคคินา โทสคคินา โมหคคินา อาทิตตัง
ชาติยา ชะรามะระณนะ โสเกหิ ปะริเทเวหิ ทุกเขหิ
โทมะนัสเสหิ อุปายาเสหิ อาทิตตันติ ะทาไม ฯ

❑Ādittam Rāgagīṇā Dosaggīṇā Mohaggīṇā Ādittam Jāṭiyā
Jarāmarañeṇa Sokehi Paridevehi Dukkhehi Domanassehi
Upāyāsehi Ādittanti Vadāmi

❑Burning with the fire of lust, with the fire of hate,
with the fire of delusion; I say it is burning with birth,
aging and death, with sorrows, with lamentations,
with pains, with griefs, with despairs.

❑ร้อนด้วยไฟคือราคะ ไฟคือโทสะ ไฟคือโมหะ และเรากล่าว
อีกว่า ร้อนด้วยการเกิด การแก่ การตาย ด้วยโสกะ ปรีเทวะ
ทุกขโทมนัส อุปายาส

❑เอวัง ปัสสัง ภิกขะเว สุตวา อะริยะสาวะโก

❑Evaṃ Passaṃ Bhikkhave Sutvā Ariyasāvako

||Bhikkhus, a learned and noble disciple, who sees things thus;

||ดูก่อนทั้งหลาย พระอริยสงฆ์สาวกได้เห็นและได้ฟังอย่างนี้ว่า

||จักขุสมิงปิ นิพพินตะติ รูปเปสุปิ นิพพินตะติ

จักขุวิญญาณปิ นิพพินตะติ จักขุสัมผัสเสปิ นิพพินตะติ

ยัมปิทั้ง จักขุสัมผัสสะปะจะยา อุปปัชเชติ เวทะยิตัง

สุขัง वा ทุกขัง वा อะทุกขมะสุขัง वा ตัสमिंปิ निपपिन्तेति॥

||Cakkhusmim̐pi Nibbindati Rūpesupi Nibbindati Cakkhuvī-

ñāṇepi Nibbindati Cakkhusampassepi Nibbindati

Yampidaṃ Cakkhusamphassapaccayā Uppajjati Vedayitaṃ

Sukhaṃ Vā Dukkhaṃ Vā Adukkhamasukkhaṃ Vā

Tasmim̐pi Nibbindati॥

|| (disciple) becomes dispassionate with regard to

the eye (disciple) becomes dispassionate with regard to

visible forms, (disciples) becomes dispassionate with

regard to the visual consciousness, (disciples) becomes

dispassionate with regard to the visual impression, also

whatever sensation, pleasant or painful or neither-painful-

nor-pleasant, arises on account of the visual impression,

With regard to that too he becomes dispassionate.

|| (สงฆ์สาวก) ย่อมเบื่อหน่ายในตา ในรูปกาย ในจักขุวิญญาณ

ในจักขุสัมผัส อะไรก็ตาม ไม่ว่าเวทนาสุข หรือทุกข์ ทั้งไม่

ทุกข์ไม่สุขซึ่งเกิดขึ้นเนื่องจากจักขุสัมผัส เขาย่อมเบื่อหน่ายใน

อาการอย่างนั้นเหมือนกัน

โสตัสมีงปิ นิพพินทะติ สัทเทสุปิ นิพพินทะติ โสตะวิญญาณปิ
 นิพพินทะติ โสตะสัมผัสเสปิ นิพพินทะติ ยัมปิทั้ง
 โสตะสัมผัสสะปะจะยา อุปปัชชะติ เวทะยัตถ์ สุขัง วา
 ทุกขัง วา อะทุกขมะสุขัง วา ตัสมีงปิ นิพพินทะติฯ

Soṭasmim̐pi Nibbindati Saddesupi Nibbindati Sotavinnāṇepi
 Nibbindati Sotasamphassepi Nibbindati Yampidaṃ
 Sotasamphassapaccaya Uppajjati Vedayitam Sukhaṃ Vā
 Dukkhaṃ Vā Adukkhamasukhaṃ Vā Tasim̐pi Nibbindatiฯ

He becomes dispassionate with regard to the ear,
 he becomes dispassionate with regard to the sound,
 he becomes dispassionate with regard to the auditory
 consciousness, he becomes dispassionate with regard to the
 auditory impression, also whatever sensation, pleasant or painful
 or neither-painful-nor-pleasant, arises on account of the auditory
 impression, with regard to that too he becomes dispassionate.

เขาย่อมเบื่อหน่ายในหู ในเสียง ในโสตวิญญาณ ในโสตสัมผัส อะไรก็
 ตาม ไม่ว่าเวทนาสุขหรือทุกข์ ทั้งไม่ทุกข์ไม่สุขซึ่งเกิดขึ้นเนื่องจากโสต
 สัมผัส เขา ย่อมเบื่อหน่ายในอาการอย่างนั้นเหมือนกัน

โฆณัสมีงปิ นิพพินทะติ คันธะสุปิ นิพพินทะติ
 ฆานะวิญญาณปิ นิพพินทะติ ฆานะสัมผัสเสปิ นิพพินทะติ
 ยัมปิทั้ง ฆานะสัมผัสสะปะจะยา อุปปัชชะติ เวทะยัตถ์ สุขัง
 วา ทุกขัง วา อะทุกขมะสุขัง วา ตัสมีงปิ นิพพินทะติฯ

■ Ghānasmim̐pi Nibbindati Gandhesupī Nibbindati
 Ghānavinnāṇepī Nibbindati Ghānasamphassepī Nibbindati
 Yampidam Ghānasamphassaccayā Uppajjati Vedayitaṃ
 Sukhaṃ Vā Dukkhaṃ Vā Adukkhamasukhaṃ Vā
 Tasmim̐pi Nibbindati^๑

■ He becomes dispassionate with regard to the nose,
 he becomes dispassionate with regard to the odours,
 he becomes dispassionate with regard to the olfactory
 consciousness, he becomes dispassionate with regard to
 the olfactory impression, also whatever sensation,
 pleasant or painful or neither-painful-nor-pleasant,
 arises on account of the olfactory impression, with regard
 to that too he becomes dispassionate.

■ เขาย่อมเบื่อหน่ายในจมูก ในกลิ่น ในฉานวิญญาณ ในฉาน
 สัมผัส อะไรก็ตาม ไม่ว่าเวทนาสุขหรือทุกข์ ทั้งไม่ทุกข์ไม่สุข
 ซึ่งเกิดขึ้นเนื่องจากฉานสัมผัส เขา ย่อมเบื่อหน่ายในอาการ
 อย่างนั้นเหมือนกัน

■ Jivahāyapī Nibbindati Rasesupī Nibbindati Jivahavinnāṇepī
 Nibbindati Jivāsamphassepī Nibbindati Yampidam Jivahā
 Nibbindati Jivāsamphassaccayā Uppajjati Vedayitaṃ Sukhaṃ Vā Dukkhaṃ Vā Adukkhamasukhaṃ Vā Tasmim̐pi Nibbindati^๑

■ Jivahāyapī Nibbindati Rasesupī Nibbindati Jivahavinnāṇepī
 Nibbindati Jivāsamphassepī Nibbindati Yampidam Jivahā

samphassapaccayā Uppajjati Vedayitaṃ^๑ Sukkham^๒ Vā Dukkham^๓
Vā Adukkhamasukkham^๔ Vā Tasmimpi Nibbindati.

■ He becomes dispassionate with regard to the tongue,
he becomes dispassionate with regard to the flavours,
he becomes dispassionate with regard to the gustative-
consciousness, he becomes dispassionate with regard to the
gustative impression, also whatever sensation, pleasant or painful
or neither-painful-nor-pleasant, arises on account of the gustative
impression, with regard to that too he becomes dispassionate.

■ เขาย่อมเบื่อหน่ายชีวหา ในรส ในชีวหาวิญญาณ ในชีวหาสัมผัส อะไร
ก็ตาม ไม่ว่าเวทนาสุขหรือทุกข์ ทั้งไม่ทุกข์ไม่สุขซึ่งเกิดขึ้นเนื่องจาก
ชีวหาสัมผัส เขาย่อมเบื่อหน่ายในอาการอย่างนั้นเหมือนกัน

■ กายัสมิมปี นิพพินทะติ โผฏฐัพพะสุปี นิพพินทะติ
กายะวิญญาณेषี นิพพินทะติ กายะสัมผัสสะปี นิพพินทะติ
ยัมปิทั้ง กายะสัมผัสสะปะจะยา อุปปัชชะติ เวทะยิตัง สุขัง
วา ทุกขัง วา อะทุกขะมะสุขัง วา ตัสมิมปี นิพพินทะติ^๑

■ Kāyasmimpi Nibbindati Photṭhabbesupi Nibbindati
Kāyavinnāṇepi Nibbindati Kāyasamphassepi Nibbindati
Yampidaṃ Kāyasamphassapaccayā Uppajjati Vedayitaṃ^๑
Sukkham^๒ Vā Dukkham^๓ Vā Adukkhamasukkham^๔ Vā
Tasmimpi Nibbindati^๕

He becomes dispassionate with regard to the body, he becomes dispassionate with regard to the tangible things, he becomes dispassionate with regard to the tangible consciousness, he becomes dispassionate with regard to the tactile impression, also whatever sensation, pleasant or painful or neither-painful-nor-pleasant, arises on account of the tactile impression, with regard to that too he becomes dispassionate.

เขาข่มเบื่อหน่ายในกาย ในสิ่งสัมผัส ในกายวิญญาณ เขาข่มเบื่อหน่ายในกายสัมผัส อะไรก็ตามไม่ว่าเวทนาสุขหรือทุกข์ ทั้งไม่ทุกข์ไม่สุขซึ่งเกิดขึ้นเนื่องจากกายสัมผัส เขาข่มเบื่อหน่ายในอาการอย่างนั้นเหมือนกัน

มะนัสมิมปี นิพพินตะติ รัมเมสุปี นิพพินตะติ มะโนวิญญาณปิ

นิพพินตะติ มะโนสัมผัสเสปี นิพพินตะติ ยัมปิทั้ง

มะโนสัมผัสสะปัจจะยา อุปปัชชะติ เวทะยิตัง สุขัง वा

ทุกขัง वा อะทุกขมะสุขัง वा ตัสมิมปี นิพพินตะติ๑

Manasmimpi Nibbindati Dhammesupi Nibbindati

Manovinnāṇepi Nibbindati Manosamphassepi Nibbindati Yampidam

Manosamphassapaccayā Uppajjati Vedayitaṃ Sukkhaṃ Vā

Dukkhaṃ Vā Adukkhamasukkhaṃ Vā Tasimipi Nibbidati๑

He becomes dispassionate with regard to the mind, he becomes dispassionate with regard to the mental objects,

he becomes dispassionate with regard to the mental consciousness, he becomes dispassionate with regard to the mental impression, also whatever sensation, pleasant or painful or neither-painful-nor-pleasant, arises on account of the mental impression, with regard to that too he becomes dispassionate.

เขาย่อมเบื่อหน่ายในมนัส ในรัมมารมณ์ทั้งหลาย ในมนโณวชฺชญาณ เขาย่อมเบื่อหน่ายในมนโอสัมผัส อะไรก็ตามไม่ว่าเวทนาสุขหรือทุกข์ ทั้งไม่ทุกข์ไม่สุขซึ่งเกิดขึ้นเนื่องจากมนโอสัมผัสเขาย่อมเบื่อหน่ายในอาการเช่นนั้นเหมือนกัน

นิพพิณทั้ง วิรัชชะติฯ

Nibbindam^๑ Virajjati

Being dispassionate, he becomes detached;

เมื่อเบื่อหน่าย ย่อมละการยึดมั่น

วิราคา วิมูจจะติฯ

Virāga Vimuccati^๑

Through detachment he is liberated.

เมื่อละการยึดมั่น ย่อมหลุดพ้นจากกิเลส

วิมุตตัสมิณ วิมุตตะมิตฺติ ญาณัง โหติ ขีณา ขาติ วุสิตัง
พรัหมะจริยัง กะตัง กะระณียัง นาปะรัง อิตถัตตายาติ
ปะชานาตีติฯ

Vimuttasmim^๑ Vimuttamīti Nāṇam^๑ Hoti Khīṇa Jāti
Vusitam^๑ Brahmācariyam^๑ Katam^๑ Karaṇīyam^๑ Nāparam^๑
Itthattāyāti Pajānātīti^๑

When liberated there is knowledge that he is liberated,
and he knows: birth is exhausted, the holy life has been
lived, what has to be done is done,
there is no more any case to be done on this account.

เมื่อเขาหลุดพ้นจากกิเลส ญาณก็เกิดขึ้นว่า ‘หลุดพ้นแล้ว’
เขาขอมรู้ว่า การเกิดขึ้นแล้ว ชีวิตพรหมจรรย์อยู่จบแล้ว สิ่งที่จะ
ต้องทำก็ได้ทำแล้ว สิ่งอื่นที่จะทำจากนี้ไปไม่มีอีกแล้ว

อิทะมะโวจะ ภะกะวาฯ

Idamavoca Bhagavāฯ

This the Blessed One said.

พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสเรื่องนี้แล้ว

อัตตะมะนา เต ภิกขุ ภะกะวะโต ภาสิตัง อะภินันทุงฯ

Attamaṇā Te Bhikkhū Bhagavato Bhāsitaṃ Abhinandum

The bhikkhus were glad, and they rejoiced at the
Buddha's words.

เหล่าภิกษุทั้งหลายประทับใจ มีปิติในพระคำรัสของพระผู้มี
พระภาคเจ้าแล้ว

อิหมัสมิญจะ ปะนะ เวยยากระณะสมิมิ ภัญญะมาเน

ตัสสะ ภิกขุสะหัสสัสสะ อะนุปาทายะ อาสะเวหิ จิตตานิ วิมุจจิงสูติ

Imasminca Pana Veyyākaraṇasmimī Bhāṇṇamāne

Tassa Bhikkhusahassassa Anupādaya Āsavehi Cittāni

Vimuccimūti.

While this exposition was being delivered, the minds of those thousand bhikkhus were liberated from impurities, without attachment.

ก็ในขณะที่พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสไวยากรณ์อยู่นั้นเองจิตของภิกษุหนึ่งพันรูปก็หลุดพ้นจากอวสวะทั้งหลายด้วยไม่การไม่ยึดมั่น

อาทิตตะปริยายะสูตรัง นิฏฐิตัง

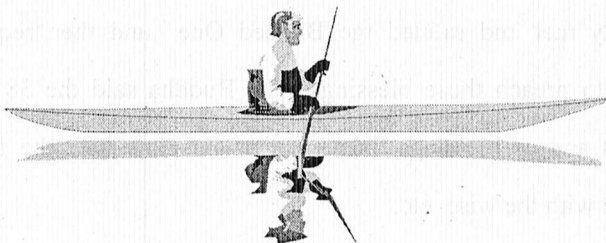
Ādittapariyāya-suttam' Niṭṭhitam

The discourse on the Fire ended

พระสูตรว่าด้วยเรื่อง ไฟ จบแล้ว

สรุป

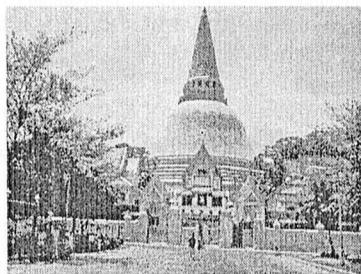
พระพุทธเจ้าแสดงแก่ชฎิล 3 พี่น้อง พร้อมด้วยบริวาร 1,000 คน
สถานที่: คยาสีสะ ริมฝั่งแม่น้ำเนรัญชรา เมืองคยา แคว้นมคธ อินเดีย
เหตุปรารภ: เรื่องความเข้าใจไฟและการบูชาที่ถูกต้อง
ผลการแสดง: ชฎิล 3 พี่น้องพร้อมด้วยบริวาร 1,000 คน บรรลุพระ
อรหัตต

ส่วนนำ มงคลสูตร

มงคลสูตร คือพระสูตรว่าด้วยข้อปฏิบัติอันมงคลแก่ชีวิต พระพุทธเจ้าตรัสสูตรนี้แก่เทวดา เนื่องจากเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย แห่งเมืองสาวัตถี แคว้นโกศล ประเทศอินเดีย เกิดความสงสัยขึ้นว่า อะไรเป็นมงคล อะไรไม่เป็นมงคล (บ้างก็ว่ารูปเสียง กลิ่น รส เป็นต้นนี้แหละมงคล) หาใครมาตัดสินให้ไม่ได้ ความสงสัยนี้มีอยู่นานถึง 12 ปี จึงพากันเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้า ถวายความเคารพพระพุทธเจ้าแล้วกราบทูลพระผู้มีพระภาคเจ้าเพื่อตรัสเรื่องมงคล พระพุทธเจ้าจึงตรัสเรื่องมงคล เป็นมงคลสูตร ว่าด้วยสิ่งเป็นมงคลให้ปฏิบัติจำนวน 38 ประการ มีการไม่คบหาคนพาล คบหาแต่บัณฑิต เป็นต้น

The discourse on the Blessings of life was preached by the Buddha to a certain diety at Sāvattṭhi, in the state Kosala, India. Due to many dieties and the men of Sāvattṭhi had doubt about Dhamma, they tried to find the right answers. Those questions were; what was blessing, what was not blessing. The questions were not answered for 12 years. The diety met and saluted tge Blessed One and then required the Buddha to preach those blessings. The Buddha said the 38 forms of blessings and un-blessings like; - not to associate with the fools, - to associate with the wise etc.

บท มังคะละสูตร⁴

Mangala-sutta / The discourse on Blessings

พระสูตรว่าด้วยเรื่อง สิ่งที่เป็นมงคล

■ เอวัมเม สุตังฯ

■ Evamme Sutamฯ

■ Thus have I heard :-

■ ข้าพเจ้าได้สดับมาแล้วอย่างนี้ว่า.....

⁴ พ. พ 25/5-6/2 (พ. ส. 25 / 317-318 / 323.)

■ เอกััง สะมะยัง ภะคะวา สāvattiyā viharati Jetavane

อะนาถะปิณฑิกัสสะ อารามะ

■ Ekam Samayam Bhagavā Savatthiyam Viharati Jetavane

Anāthapiṇḍikassa Ārame

■ The Blessed One was once living at the monastery of

Anāthapiṇḍika in Jeta's grove, near Savatthi.

■ สมัยหนึ่ง พระผู้มีพระภาคเจ้าประทับที่เชตวันวิหาร

ที่อนาถปิณฑิกะเศรษฐีสร้างถวาย ใกล้เมืองสาวัตถี

■ อะถะ โข อัญญะตะรา เทวะตา อะภิกกันตายะ รัตติยา

อะภิกกันตะวันณา เกวะละกัปปัง เขตวะเนง์ โอภาเสตวา

เยนะ ภะคะวา เตนุปะสังกะมิ อุปะสังกะมิตวา ภะคะวันตัง

อะภิวาเทตวา เอกะมันตัง อัฏฐาสิ ฯ

■ Atha Kho Annatārā Devatā Abhikkantāya Rattiyā

Abhikkantavaṇṇā Kevalakappam Jetavanam Obhāsetvā

Yena Bhagavā Tenupasaṅkami Upasaṅkamitvā Bhagavantam

Abhivādetvā Ekamantaṃ Attāsī

■ Now when the night was far advanced, a certain deity, whose

surpassing splendour illuminated the entire Jeta Grove, came

into the pressence of the Blessed One, and, drawing near,

respectfully saluted Him and stood on one side.

■ ครั้งนั้นแล เมื่อปฐมยามแห่งราตรีล่วงแล้ว เทวดาคนหนึ่งมีรัศมี

แจ่มจรัสงดงามยิ่ง ยังพระวิหารเชตวันให้สว่างไสวไปทั่วทิศ

เทวดานั้นเข้าไปเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้าถึงที่ประทับ ถวาย
บังคมแล้วก็นิยมนั่ง ที่ควร ส่วนข้างหนึ่ง

■ เอกะมันตัง จูฑิตา โข สา เทเวตา ภะคะวันตัง กาถายะ อัจฉะภาสิฯ

■ Ekamantaṃ Ṭhita Kho Sā Devatā Bhagavantaṃ Gāthaya Ajjhabhāsīฯ

■ Standing thus, he addressed the Blessed One in verse:-

■ เมื่อขึ้นอยู่ ณ ที่อันสมควรนั้นแล้วได้กราบทูลพระผู้มีพระภาคเจ้าด้วย
คาถาว่า

■ พระหุ เทวา มนุสสา จะ มังคะลานิ อาจินตะยุง

อากังขะมานา โสถถานัง พรุหิ มังคะละมุตตะมังฯ

■ Bahū Deva Manussā Ca Maṅgalāni Ācintayum

Ākaṅkhamāṇā Soṭṭhānaṃ Brūhi Maṅgalamuttamaṃฯ

■ Many deities and men, yearning after happiness, have
pondered on Blessings, Pray, tell me the Highest Blessing.

■ เทวดาและมนุษย์จำนวนมาก ผู้หวังความสวัสดิ์ ได้พากันคิด
มงคลทั้งหลาย ขอพระองค์ได้โปรดแสดงธรรมอุดมมงคลเกิด
(พระองค์ได้แสดงเทศนาธรรมอันเป็นมงคล 38 ประการ ว่า)

■ อะเสวะนา จะ พาลานัง ปณฺฑิตานัญจะ เสวะนา ปุชา จะ

ปุชะนียานัง เอตัมมังคะละมุตตะมังฯ

■ Asevanā Ca Bālānaṃ Paṇḍitānaṃ Sevanā Puja Ca

Pujanīyānaṃ Etammaṅgalamuttamaṃฯ

■ Not to associate with fools, to associate with the wise, and to honour
those who are worthy of honour This is the Highest Blessing.

■ การไม่คบคนพาล การคบกับบัณฑิต การบูชาบุคคลที่ควรบูชา

นี่คือมงคลอันสูงสุด

■ ปะฐวีรูปะเทศะวาโส จะ ปุพเพ จะ กะตะปัญญะตา

อัตตะสัมมาปะนิธิ จะ เอตัมมังคะละมุคตะมัง ฯ

■ Paṭirūpadesavāso ca Pubbe Ca Katapunnatā

Attasammāpanidhi Ca Etammaṅgalamuttamaṃ ฯ

■ To reside in a suitable locality, to have done meritorious actions in the past, and to set oneself in the right course, this is the Highest Blessing.

■ การอยู่ในภูมิประเทศอันสมควร ความเป็นผู้มีบุญอันทำไว้

ในกาลก่อนการตั้งตนไว้ในวิถีทางที่ถูกต้อ่งนี่คือมงคลอันสูงสุด

■ พาหุสัจจะ จะ ลิปปัญจะ วินะโย จะ สุสิกขิโต สุภาสิตา จะ ยา วาจา

เอตัมมังคะละมุคตะมัง ฯ

■ Bāhusaccaṃ Sippanca vinayo Ca Susikkhito Subhāsita Ca Yā Vācā

Etammaṅgalamuttamaṃ ฯ

■ Vast learning, skill in handicraft, a highly trained discipline, and pleasant speech, this is the Highest Blessing.

■ การเป็นผู้ได้ยินได้ฟังมามาก(เป็นพหูสูตร) การเป็นผู้ชำนาญในศิลปะ

การเป็นผู้ศึกษาระเบียบวินัยมาดีแล้ว การเป็นผู้มีวาจาไพเราะ

นี่คือมงคลอันสูงสุด

■ มาตาปิตุอุปัฏฐานัง ปุคคะทารัสสะ สังคะโห อะนาकुลา จะ กัมมันตา

เอตัมมังคะละมุคตะมัง ฯ

■ Mātāpitu-upatṭṭhānaṃ Puttadārassa Saṅgaho Anākula Ca

Kammaṇṭā Etammaṅgalamuttamaṃ ฯ

- Supporting one's own mother and father, cherishing wife and children, and peaceful occupations, this is the Highest Blessing.
- การเป็นผู้บำรุงมารดาและบิดา การเป็นผู้สงเคราะห์ภรรยาและบุตร การเป็นผู้ทำงานไม่คั่งค้าง นี่คือมงคลอันสูงสุด
- ทานัญจะ รัम्मะจะริยา จะ ญาคะกานัญจะ สังคะโห อะนะวัชขานิ กัมมานิ เอตัมมังคะละมุตตะมังฯ
- Dānāṇca Dhammacariyā Ca Nātakānanca Saṅgaho Anavajjāṇi Kammani Etamāṅgalamuttamamāṇā
- Charity, righteous conduct, the helping of relatives, and blameless actions, this is the Highest Blessing.
- การเป็นผู้รู้จักให้ การเป็นผู้ประพฤติธรรม การเป็นผู้สงเคราะห์ญาติ การเป็นผู้มีกิจการงานไม่มีโทษ (งานที่ถูกตำหนิ) นี่คือมงคลอันสูงสุด
- อาระตี วีระตี ปาปา มัชชะปาณา จะ สันญญะโม อัปปะมาโท จะ รัम्मะสุ เอตัมมังคะละมุตตะมังฯ
- Āraṭi Viraṭi Pāpa Majjapāṇa Ca Sannamo Appamādo Ca Dhammesu Etamāṅgalamuttamamāṇā
- To cease and abstain from evil, abstention from intoxicating drinks, and diligence in virtue, this is the Highest Blessing.
- การเป็นผู้งดเว้นจากบาป การเป็นผู้งดเว้นจากการดื่มน้ำเมา การเป็นผู้ไม่ประมาทในการประพฤติธรรม นี่คือมงคลอันสูงสุด
- คาระโว จะ นิวาโต จะ สันตุฏฐี จะ กะตัญญตา กาเลนะ รัम्मัสสะวะนัง เอตัมมังคะละมุตตะมังฯ

■ Garavo ca Nivāto Ca Santuṭṭhi Ca Katannutā Kālena

Dhammassavanam Etamāṅgalamuttamam^๑

■ Reverence, humility, contentment, gratitude, and the opportune hearing of the Dhamma, this is the Highest Blessing.

■ การเป็นผู้มีความสัจมาคารวะ การเป็นผู้ไม่เย่อหยิ่งจองหองพองลม การเป็นผู้รู้จักพอเพียง การเป็นผู้รู้จักการตอบแทนคุณต่อบุคคลอื่น การเป็นผู้ฟังธรรมตามโอกาส นี่คือมงคลอันสูงสุด

■ ขันตี จะ โสวะจัสสะตา สะมะณานิญจะ ทัสสะนัง กาเลนะ
ธัมมะสาักกะจา เอตัมมังคะละมุคตะมัง^๑

■ Khamti ca Sovacassatā Samanānanca Dassanam Kālena

Dhammasākakchā Etamāṅgalamuttamam^๑

■ Patience, obedience, seeing the samanās (holy men), and religious discussions at proper times, this is the Highest Blessing.

■ การเป็นผู้อดทน การเป็นผู้ปฏิบัติตามคำแนะนำคำตักเตือน การเข้าหาเพื่อปรึกษาธรรมกับสมณะ การสนทนาธรรมตามเวลาที่สมควร นี่คือมงคลอันสูงสุด

■ ตะโป จะ พรหมะจะริยัญจะ อะริยะะสัจจานะ ทัสสะนัง

นิพพานะสัจฉิกิริยา จะ เอตัมมังคะละมุคตะมัง^๑

■ Tapo ca Brahmacariyaṇca Ariyasaccāna Dassanam

Nibbānasacchikiriya ca Etamāṅgalamuttamam^๑

■ Self-control, Holy Life, perception of the Noble Truths, and the realisation of Nibbāna, this is the Highest Blessing.

■ การเป็นผู้อดทนอดกลั้นต่อความชั่ว การเป็นผู้ดำเนินชีวิตที่บริสุทธิ์
การเป็นผู้เห็นความจริงที่ประเสริฐ การเป็นผู้เห็นแจ้งพระนิพพาน
นี่คือมงคลอันสูงสุด

■ ผุสฐัสสะ โลกะธัมเมหิ จิตตัง ยัสสะ นะ กัมปะติ อะโสกัง
วิระขัง เขมิง เอตัมมังคะละมุตตะมังฯ

■ Phusṭhassa Lokadhammeḥi Cittam Yassa Na Kampati
Asokam Virajam Khemam Etamṅgalamuttamamฯ

■ If a man's mind is sorrowless, stainless, secure, and do not
shake when touched by worldly vicissitudes, this is the
Highest Blessing.

■ การเป็นผู้มีจิตไม่หวั่นไหวเมื่อถูกโลกธรรมมากระทบ
การเป็นผู้มีจิตไม่เศร้าโศก การเป็นผู้มีจิตปราศจากความเศร้า
หมอง การเป็นผู้มีจิตเกษมปีติ นี่คือมงคลอันสูงสุด

■ เอตาปีตานิ กัตวานะ สัพพัตตะมะปะราชาตา สัพพัตตะ โสถิง
กัจจันติ ตันเตสัง มังคะละมุตตะมันติฯ

■ Etādisāni Katvāna Sabbatthamaparājita Sabbattha Sotthim Gacchanti
Tantesam Maṅgalamuttamantiฯ

■ Those who thus acting are everywhere conquered, attain happiness
everywhere, to them these are the Highest Blessing.

■ ผู้ที่กระทำมงคลเหล่านี้ จะเป็นผู้ไม่พ่ายแพ้ในที่ทุกสถาน ย่อมบรรลุดัง
ความสุขในที่ทุกแห่ง เหล่านี้แล ถือเป็นมงคลอันสูงสุด

มังกละสูตรัง นิฏฐิตัง

Mangala-suttam̐ Niṭṭhitam̐

The discourse on the Blessings ended

พระสูตรเรื่อง สิ่งที่เป็นมงคล

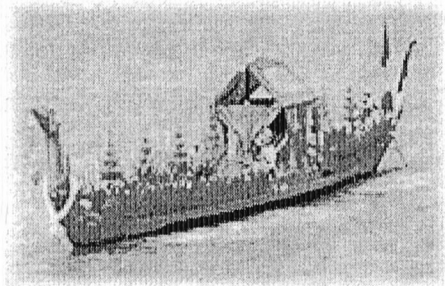
สรุป

พระพุทธเจ้าแสดงแก่เทวดาและมนุษย์

สถานที่: วิหารเชตวัน เมืองสาวัตถี แคว้นโกศล

เหตุปรารภ: เรื่องความสงสัยว่าอะไรเป็นมงคล อะไรไม่เป็นมงคล
ที่แท้จริง

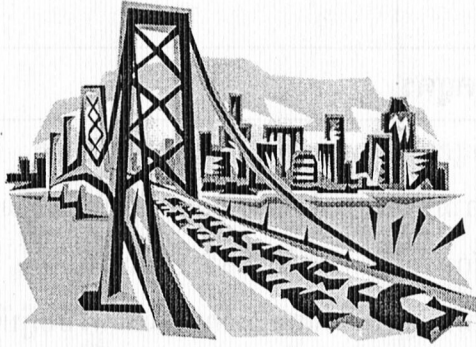
ผลการแสดง: เกิดสิ่งที่จัดว่าเป็นมงคล 38 ประการ

ส่วนนำ เมตตสูตร

เมตตสูตร คือพระสูตรว่าด้วยความรักสากล ซึ่งเป็นความรัก ด้วยเมตตา ความรักนี้มี 2 ฝ่ายด้วยกันคือ ฝ่ายที่ให้ความรัก อีกฝ่ายเป็น ฝ่ายรับความรักหรือเป็นความรักระหว่างชีวิตทั้งหลาย ไม่เว้นแม้ศัตรู สัตว์ร้าย ดังนั้น สูตรนี้ได้แสดงหลักธรรมสำหรับปฏิบัติไว้ทั้งระหว่าง คนและสัตว์ทั้งหลาย โดยวงกว้างแล้ว พระพุทธเจ้าเองตัดสินพระทัย แสดงธรรมก็เพื่อความสุขพ้นทุกข์ของสรรพสัตว์ หรือถ้ามองในเชิง สังคมแล้ว พระสูตรนี้ถือว่าเป็นหลักธรรมปฏิบัติเพื่อสันติภาพโลก และ ขจัดความโกรธเกลียดชังให้หมดไปนั่นเอง

This discourse on the Universal Love or loving-kindness or moral love was preached by the Buddha. There are two sides of love namely we love others and they love us without exception although in the fool men or dangerous animals. Personally, this discourse can be called a discourse of love among all of livings. Generally, the Buddha preaches Dhamma to people suffering by the loving-kindness. In view of society, this sermon is a way of world peace and a way of deletion hatred.

บท เมตตสูตร⁵

Metta-sutta / The discourse on Universal Love

พระสูตรว่าด้วยเรื่อง เมตตาธรรม

||กระระณียะมัตถะกุสะเลนะ ยันตัง สันตัง ปะทัง

อะภิสะเมจจะฯ

||Karaṇīyamatthakusalena Yantaṃ Santaṃ Padamā

Abhisameccaฯ

||He who is skill in good and wishes to attain that state of calm should act thus:-

||กุลบุตรผู้ฉลาดในประโยชน์ปรารถนาจะบรรลุสันตบท

(บทเป็นเครื่องสงบระงับ) พึงปฏิบัติ ดังนี้

⁵ พุ. ส. 25 / 308 / 305.

■ สักโก อุญ จะ สุหุญ จะ สุวะโจ จัสสะ มุทุ อะนะติมานีฯ

■ Sakko Ujū Ca Suhujū Ca Suvaco Cassa Mudu Anatimānīฯ

■ He should be able, Upright, Perfectly upright, Compliant,
Gentle, And humble.

■ พึงเป็นผู้อาจหาญ เป็นผู้ตรง เป็นผู้ซื่อตรง เป็นผู้ว่าง่าย เป็นผู้อ่อนโยน
เป็นผู้ไม่เย่อหยิ่งจองหอง

■ สันตุสสะโก จะสุภะโร จะ อัปปกัจโจ จะ สัลละหุกะวุตติ
สันตินทริโย จะ นิปะโก จะ อัปปะคัพโภ กุเลสุ อะนะนุกิทธิฯ

■ Santussako Ca Subharo Ca Appakicco Ca Sallahukavutti
Santindriyo Ca Nipako Ca Appagabbho Kulesu Ananugiddho

■ Contented, Easily supported, With few duties, Simple
livelihood, Controlled in senses, Discreet, Not impudent,
He should not be greedily attached to families.

■ เป็นผู้สันโดษ เป็นผู้เลี้ยงง่าย เป็นผู้มีกิณน้อย (ไม่เป็นคนเรื่อง
มาก) เป็นผู้ประพฤติเบาอกและจิต เป็นผู้สำรวมอินทรีย์ เป็นผู้
มีปัญญารักษาดน เป็นผู้ไม่คึกคะนอง เป็นผู้ไม่เข้าพัวพันใน
สกุลทั้งหลาย

■ ณะ จะ ขุททัง สะมาจะเร กิณฺณิ เยนะ วิญญู ปะเร อุปะวะเทยฺยุมฯ

■ Na Ca Khuddam̐ Samācare Kincī Yena Vinñu Pare Upavadeyyumฯ

■ He should not commit any slight wrong such that other wise
men might censure him.

■ วิญญูชนติเตยนกรรมที่ไม่เหมาะสมใด เขาไม่พึงประพฤติในกรรมนั้น

||สุขิโน วา เขมิโน โหন্তุ สัพเพ สัตตา ภะวันตุ สุขิตัตตาฯ

||Sukhino Vā Khemino Hontu Sabbe Sattā Bhavantu
Sukhitattāฯ

||May all beings be happy and secure,
may their mind be contented.

||พึงเป็นผู้แผ่ไมตรีจิตว่า ขอให้สัตว์ทั้งปวงมีความสุข มีความ
ปลอดภัย มีตนถึงความสุขเกิด

||เย เกจิ ปาณะภูตตถิ ตะสา วา ถาวะรา วา อะนะวะเสสา ทีมา วา
เย มะหันตา วา มัชฌิมา รัสสะกา อะนุกะธูตา ทิฏฐา วา เย จะ อะ
ทิฏฐา เย จะ พุเร ะสันติ อะวิพุเร ภูตา วา สัมมะเวสี วา สัพเพ
สัตตา ภะวันตุ สุขิตัตตาฯ

||Ye Keyi Paṇābhutatthi Tasā Vā Thāvārā Vā Anavasesā Dighā
Vā Ye Mahantā Vā Majjhimā Rassakā Anukathūlā Diṭṭhā Vā Ye
Ca Adiṭṭhā Ye Ca Dūre Vasanti Avidūre Bhūtā Vā Sambhavesi
Vā Sabbe Sattā Bhavantu Sukhitattāฯ

||Whatever living all beings there may be - feeble or strong,
without exception, Long or stout, medium or short, small or large
Seen or unseen Those dwelling far or near, Those who are born
and those who are yet to be born May all being,
without exception, be happy-minded.

||สัตว์มีชีวิตเหล่าใดเหล่าหนึ่งมีอยู่ ยังสะดุ้ง หรือว่า มันคง ไม่มีส่วน
เหลือและสัตว์เหล่าใดมีกายยาวหรือใหญ่ ปานกลางหรือสั้น ผอมหรือ

พืที่เราเห็นแล้ว หรือมิได้เห็น อยู่ที่ไกลหรือที่ใกล้ เกิดแล้วหรือยังแสวง
หาที่เกิดอยู่ ขอให้สัตว์เหล่านั้นทั้งหมด จงมีตนถึงความสุขเถิด

โณะ ปะโร ปะรัง นิคุพเพทะ นาติมันญเณทะ กัตถะจิ
นัง กิญจิ พยาโรสะนา ปะฏีฆะสัณฺญา นาณญะมันญัสสะ
ทุกขะมิจเจยยะฯ

Na Paro Param Nikubbetha Nātimannetha Katthaci
Nam̐ Kinci Byārosanā Paṭighasanna Nānamannassa
Dukkhamiccheyyaฯ

Let not one deceive another nor despise any person
whatever in any place. In anger or illwill,
let not one wish any harm to another.

ขอให้สัตว์เหล่านั้น ๆ ไม่พึงข่มเหงกัน ไม่พึงดูหมิ่นใคร ๆ ไม่
ว่าในที่ไหน ๆ ไม่พึงปรารถนาทุกข์แก่กัน เพราะความกริ้ว
โกรธ หรือเพราะความเคียดแค้น

โมาตา ยะธา นียัง ปุตตัง อายุสา เอกะปุตตะมะนุรักฺเข

เอวัมปิ ลัพพะภูเตสุ มานะสัมภะวะเย อะปะริมานังฯ

Mātā Yathā Niyam̐ Puttam̐ Ayusā Ekaputtamanurakkhe
Evampi Sabbabhūtesu Mānasambhāvaye Aparimānam̐ฯ

Just as a mother would protect her only child even at
the risk of her own life, even so let one cultivate a boundless
heart towards all beings.

ฟังปรารณาดีต่อกัน ดังมารดารักบุตรคนเดียวที่เกิดในตน สละได้แม้ชีวิต จันใด กุลบุตรผู้ฉลาดในประโยชน์ ฟังเจริญเมตตาจิตต่อสัตว์ทั้งปวงโดยไม่มีขอบเขต แม้ฉันนั้น

เมตตัญจะ สัพพะโลกัสมิง มานะสัมภาวะเย อะपरิมานัง
อุทัง อะโธ จะ ติริยัญจะ อะสัมพาซัง อะเวรัง อะสะปัตตังฯ

~
Mettanā Sabbalokassamim̐ Manasambhāvaye Aparimā
nam Uddham̐ Adho Ca Tiriyanca Asambādham̐ Averam̐
Asapattam̐ฯ

Let one's thoughts of boundless love pervade the whole world above, below and across, without any obstruction, without any hatred, without any enmity.

ก็กุลบุตรนั้น ฟังเจริญเมตตาจิต แผ่ไปอย่างไม่มีขอบเขตใน
โลกทั้งคืน ขึ้นไปทั้งเบื้องบน เบื้องต่ำ และเบื้องขวาง มีกรรม
อันไม่คับแคบ ไม่มีเวร ไม่มีศัตรู

ติฏฐัญจะรัง นิสินโน वा स्यान् वा यावत्तस्य विकटमित्रो
เอตัง สะติง อธิญญะยะ พรหมะเมตัง วิหารัง อิธะมาหุฯ

~
Tiṭṭhancaram̐ Nisinno Vā Sayāno Vā Yavatassa Vigatamiddho
Etam̐ Satim̐ Adhiṭṭheyya Brahmametam̐ Viharam̐ Idhamāhuฯ

Whether one stands, walk, sits or lies down, as long as one is awake, one should maintain this mindfulness.

This, they say, is the Sublime State in this life.

กุลบุตรผู้เจริญเมตตาจิตนั้น ยืนอยู่ก็ดี เดินไปก็ดี นั่งอยู่ก็ดี

นอนอยู่ก็ดี เขาก็ตั้งสติไว้ได้อย่างนั้น บัณฑิตทั้งหลายกล่าวว่า เป็น
พรหมวิหารสูงสุดในศาสนา

|| ภิณฺฐิณฺจะ อเนฺหปะคัมมะ สึละวา ทัสสะเนนะ สัมปันโน
กามะสุ วิเนยยะ เคธัง นะ หิ ชาตุ กัปปะเสยยัง ปุณฺะเรตฺติฯ

|| Dittinca Anupagamma Silavā Dassanena Sampanno
Kāmesu Vineyya Gedham Na Hi Jātu Gabbhaseyyam
Punareṭṭi.

|| Not falling into wrong views, virtuous and endowed
with insight, one gives up attachment to sense-desires.
Verily such a man does not return to enter a womb again.

|| กุลบุตรผู้เจริญเมตตาจิต ย่อมไม่ตกไปสู่มีจิตกิเลส เป็นผู้ที่มีศีล
และประกอบด้วยญาณทัสนะ เป็นผู้กำจัดการยึดติดในกามทั้ง
หลายได้ ย่อมไม่กลับมาอนในครรภ์ ถือกำเนิดใหม่อีก
โดยแท้ แล

เมตตะสูตรัง นิภฺฐิตัง

Metta-suttam Niṭṭhitam

The discourse on the Universal Love ended

พระสูตรว่าด้วยเรื่อง เมตตาธรรม จบแล้ว

พิมพ์ที่รัตนสุวรรณการพิมพ์ 3 โทร. 0-5525-8101

